

VELLEBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
 I. u. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sörgöncim: „Délbácska”
 Novisad. Póstatakarékpénztári csekszámla Zagreb: 46.692.

Novisad, 1929. október 20.

Előfizetési ára: egy hóra 40 din., három hóra 120 din., 12 hóra 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap 1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

NUZETA VASÁRNAP

A bánságok belső berendezéséről tárgyalt a minisztertanács

Nesics Ljuba szófiai jugoszláv követ Beográdba érkezett

Beográdból jelentik: A kabinet tagjai tegnap délelőtt Zsvikovics Petar miniszterelnök elnökelete alatt minisztertanácsot tartottak, amelyen

a bánságok belső berendezése került megvitatásra.

Ez alkalommal az egyes reszortminiszterek beterveztették a bánságok adminisztrációjára vonatkozó tervezeteket. Popovics Velja, a drinai bánság bánja, aki már letette az esküt, kijelentette az újságíróknak, hogy a kormány különböző fontos szabályrendeleteket készít elő a bánságok belső berendezésére vonatkozólag, úgy hogy a bánságok

december 4-én már megkezdhetik működésüket.

Popovics Velja bán egyébként kijelentette, hogy csak a jövő hónap elején utazik székhelyére, Szarajevóba.

Nesics Ljuba Beográdban

Nesics Ljuba, szófiai jugoszláv követ tegnap reggel Beográdba érkezett. Nesics Ljuba még a délelőtt folyamán megjelent Marinkovics Ljuba külügyminiszternél, akinek részletes jelentést tett a bolgár helyzetről. A követ tegnap este ismét visszautazott Szófiába.

kitsanak a kanada—amerikai bizottság min-tájára, angol—amerikai bizottságot. Kanada miniszterelnökének ezt a javaslatát úgy Londonban, mint Washingtonban beható megvi-tatás tárgyává tették.

MacDonald

A Daily News jelentése szerint MacDon-ald örömet fejezte ki az olasz javaslat fe-lett, amely a tengerészeti kérdésben, az o-lasz—francia együttműködésre vonatkozik.

A szovjet hadsereg Kina „össze-morzsolására” készül

Moszkvából jelentik: Voroszilov had-ügyi népbiztos kijelentette, hogy most már a szovjet túrleme fogytán és ha a kínaiak továbbfolytatják támadásaikat és ha Kara-kánnak nem sikerül a vitát elintézni, akkor a szovjet keleti hadserege összemorzsolja Kínát.

A Tass iroda jelentése szerint, a kül-

ügyi népbiztos nyilatkozatot adott át a mosz-kvai német nagykövetnek, a kínai kormány-hoz való továbbítás céljából. A nyilatkozat-ban a népbiztos tiltakozik annak a harminc-hét szovjet állampolgárnak elítélése ellen, akiket a charbini szovjet konzulátuson tar-tott házkutatás alkalmával fogtak porbe.

Álhírek terjedtek el MacDonald lemondásáról és leányának eljegyzéséről

A híresztelés az angol miniszterelnök egyik kijelentésének félreértésén alapszik

Londonból jelentik: Tegnap olyan hírek terjedtek el az angol fővárosban, hogy az Amerikában időző MacDonald miniszterelnök egészségi állapota annyira megrendült, hogy MacDonald a politikai szerepléstől való visszavonulás gondolatával foglalkozik. A hír angol politikai körökben érthető fel-tűnést keltett.

A párisi Matin londoni jelentése szerint MacDonald egyik titkára Amerikából küldött telefonüzenetében a leghatározottabban megcáfolja azt a híresztelést, hogy MacDo-nald egészsége megrendült és ezért vissza-térése után le akar mondani.

Ottavában kiadott hivatalos nyilatkozat is megcáfolja, a Ramsay MacDonald visszavonulásáról szándékosan terjesztett híresztelést. Ezek a híresztelések, a miniszterelnök egyik kijelentésének félreértésén alapul-nak. MacDonald csak azt akarta kifejezni, hogy minden ember, aki már sokat dolgozott szívesen gondol egy távolabbi jövőre, ami-dőn a jólmegérdemelt nyugalmat fogja él-

vezni.

A miniszterelnök első magántitkára te-telefonon is biztosította a Foreign Officet, hogy

a miniszterelnök a hosszas utazás fáradalmainak ellenére is kitűnően érzi magát.

Ugyancsak hivatalosan cáfolják Ishbel kisasszonynak, MacDonald leányának lord Arnolddal való eljegyzéséről elterjedt híre-ket.

A Daily News munkatársa, aki Mac-Donaldot amerikai útján kíséri, Ottavából jelenti lapjának, hogy a közeljövőben kidol-gozzák az

új angol—amerikai döntőbíró-sági szerződés tervezetét.

Mackenzie King kanadai miniszterelnök ezen felül még annak az óhajának adott ki-fejezést, hogy Anglia és az Egyesült Álla-mok tegyenek még egy lépést előre és ala-

Gyászistentiszteletet tartottak tegnap a beográdi katolikus templomban Gortan Vladimir emlékére

Beográdból jelentik: Tegnap délelőtt 11 órakor a Krunszka uccai katolikus tem-plomban gyászistentiszteletet tartottak a Pó lábán kivégzett Gortan Vladimir lelkiüdvé-ért. A templom színiültig megtelt ájtatos közönséggel s r ndkívül nagy számban je-lentek meg az egyetemi diákszervezetek kép-viselői. A gyászistentisztelet alatt ismétél-ten

elfojtott zokogás hallatszott a kö-zönség soraiban.

Az istentisztelet után a templom előtt óriási tömeg verődött össze, amely heve-sen tüntetett az olaszországi fasiszta rez-szim ellen, majd a tömeg az egyetem au-lájába vonult, ahol gyűlést tartottak, ame-lyen több szónok szólalt fel, akik tempera-mentumos beszédekben megbélyegezték a pólai itéletet. A gyűlésen felolvasták az országos jugoszláv-német liga táviratát, a-mely az emberi jogok nevében tiltakozik Gortan Vladimir mártirhalála ellen. A gyű-lés résztvevői öfelségét és az államegységet éltetve a legnagyobb rendben oszlottak szét.

A tegnapi nap folyamán Szplitben és Szkopljában is tiltakozó gyűléseket tartot-tak a pólai itélettel kapcsolatban. Szkop-ljában heves tüntetésekre is került a sor, a rendőrség azonban a tüntetőket szétosz-latta.

Beográdban is fiatalító műtétet végeztek egy 75 éves előkelő kereskedőn

...
A operáció kitünően sikerült

Néhány nappal ezelőtt Kolesznikov Petar dr. orvosprofesszor Beográdba érkezett, hogy néhány fiatalítási műtétet végezzon olyan embereken akik erre önként vállalkoznak. Tegnap délelőtt Kolesznikov dr.

megoperált egy 75 éves előkelő beográdi kereskedőt

amint Beográdból jelentik a műtét kitünően sikerült.

Kolesznikov dr. a Steinach-féle módszer szerint hajtotta végre a műtétet különleges

mirigy átültetéssel, tehát nem a noviszádi Uzelac szanatóriumban használt módszer alapján.

Kolesznikov dr. kijelentette az újságíróknak, hogy legutóbb Zajecsáron is hasonló kísérleteket végzett a Voronoff módszer szerint, a Steinach féle metódust pedig most használta először s reméli, hogy a legjobb sikerrel. Az orvos egyébként nem volt hajlandó nyilatkozni a műtét részleteiről csak annyit mondott, hogy tegnapi operációja a legnagyobb sikerrel járt.

A napokban elhunyt Malcevszki lengyel festőművész egyik híres festményét, amelyet műértők 100.000 dinárra becsülnék, 400 dinárért vásárolta meg egy noviszádi kereskedő

...
A kereskedő, aki annakidején potomáron jutott a kép birtokába, semmi pénzért sem hajlandó megválni a festménytől

A napokban hunyt el Varsóban, Malcevszki Jacek, Lengyelország leghíresebb festőművésze, akit a világ legnagyobb festőművészei közé sorolnak. Malcevszki az utóbbi években teljesen visszavonult a világ től és egy szerzetesrendbe lépett, ahol most érte utól a halál. Halála előtt magához kérette barátait s azt a kívánságát fejezte ki, hogy a Ferencrend szerzetesi ruhájában temessék el.

Malcevszki halálával kapcsolatban nem lesz érdektelen felemlíteni, hogy a híres festőművész egyik festményét

egy noviszádi kereskedő még annak idején 400 dinárért vette meg Krzsztonosics Péter noviszádi műkereskedőtől.

A gyönyörű kép egy templomi interieurát ábrázol, amely csodás fényhatásaival való-

sággal elragadja a nézőt. Malcevszki festményét már több műértő tekintette meg, akik kijelentették, hogy

a kép mai értéke legalább 100.000 dinár.

A kereskedő már több ajánlatot is kapott a kép megvételére vonatkozólag, egy külföldi műkereskedő már 50.000 dinárt is kínált a festményért, a kereskedő azonban nem akar megválni tőle.

Malcevszki naturalista képei közül is többen jugoszláv műgyűjtők birtokában vannak. Ezek a képeken a művész inkább a kompozícióra, mint a színhatásokra fekteti a főszó, míg egyházi vonatkozású képein elsősorban a színek kompozíciók azok, amelyek páratlan hatásukkal az egész műértő világot elragadtatásáig váltották ki.

Az osztrák sajtó vegyes érzelmekkel fogadta az alkotmány módosításáról szóló javaslatot

...
A lapok szerint a javaslaton sok a javítani való

Bécsből jelentik: A legtöbb polgári lap megállapítja, hogy a kormány által tegnapielőtt benyújtott alkotmánymódosító törvényjavaslatról, hogy a javaslaton még sok tekintetben javítani kell. Az Arbeiter Zeitung a javaslattal foglalkozó kommentárjának, a következő címet adja: „Ebből sohasem lesz törvény. A törvényjavaslat Ausztria jogállamból, rendőrállamot akar csinálni.

A Wiener Neueste Nachrichten, a nagyméretű szócsové, ezeket írja: A reform-

műről korai volna végleges ítéletet mondani, azonban minden körülmények között keresztül kell mennie, még ha egyes részletein, a parlamenti tárgyalás során változtatni is kellene. A Neues Wiener Tagblatt nézete szerint, az alkotmányreformra vonatkozó javaslat nem keltett általános megnyugvást, mert hiányzik belőle a gazdasági reformot egyengető törekvés. A kormányjavaslat a mérsékelt közepeten jár és a munkásság létérdekeinek is megfelel.

— **Templomfosztogatók** Novibeceén. Pénteken éjjel ismeretlen tettesek alkulcesal behatoltak a becei görögkeleti szerb templomba. A betörők ugylátszik csak aranyak után kutattak, mert egy gyönyörű Venezia készítményű díszkeresztet, amelynek értéke négyezer dinár, kettétörték, de nem vitték el. Az áldozókehely felsőrészét, amely arany volt letörték a talpazatról és elvitték. A perselyt is feltörték, amelyben csak száz dinár körül lehetett. A tettesek a Tiszán át

menekülhettek, mert a kehely alsórészéből egy darabot egy kislány a víz partján talált meg. A esendőség azt hiszi, hogy a tettesek azonosak a bácskai templom fosztogatóival.

Tenyész bikákat vásároltak a beljei uradalom részére. Dr. Ulmanszky Szava, a belyei állami gazdaság szervezője egy vagon tiroli tenyész bikát vásárolt a belyei uradalom részére. Egy állat átlag tízezer dinárba került.

EDISON BELL PENKALA
képviselő

GRAMOFONOK

LEMEZEK

hosszu részletfizetésre

ALTERNO - RELAIS

GRAMOFONOSZTÁLY
TELEFON 24-14, 24-87.

Enyhe és jobbára borult idő várható, nyugaton sokhelyütt esővel

Noviszádon tegnap délben 20 fok volt a hőmérséklet

Az északnyugateurópai depresszió a Földközi tenger felé terjeszkedik, miáltal nyugaton az idő esőre fordult. Nagy esők voltak Délfranciaországban és Felsőolaszországban. Németországban is csaknem mindenütt esett. A mindinkább visszahuzodó maximummal szemben délnyugatról az azori nagy légnyomás lép előtérbe s viharos szeleket idéz elő. Északkeletre a sarki légnyomás hatásköre alá került. Déleuropában az idő tulnyomóan enyhe.

Hazánkban a déli légáramlás jut aralomra. A hőmérséklet egyes helyeken a 20 fokot is meghaladta, az éjjeli lehülés is gyengült. Noviszádon tegnap délben 20 fok volt a hőmérséklet.

A meteorológiai intézetek jelentése szerint

enyhe és jobbára borult idő várható, nyugaton sokhelyütt esővel.

A noviszádi meteorológiai állomás jelentése szerint továbbra is enyhe idő várható az egész országban, átmeneti borulással.

Tizenöt esztendővel ezelőtt elkövetett rablógyilkosság ügyében indított vizsgálatot a kisenewi rendőrség

Egy volt képviselőt és egy rendőrfőtisztviselőt gyanúsítanak a rablógyilkosság elkövetésével

Bukarestből jelentik: Kisenewben még 1919-ben meggyilkolták Pascu Zenaida nagy birtokost, akinek pénzét és rendkívül nagy értékű ékszergyűjteményét ellopták. A nyomozás éveken át eredménytelen maradt, öt év múlva azonban egy ékszerkereskedő, akinek Trufimov ügyvéd egy ékszert kínált megvételre, az ékszerben Zenaida tulajdonára ismert.

Trufimov ügyvéd, az első Avarescu kormány alatt országgyűlési képviselő volt. A volt képviselőt letartóztatták, de tagadott és a gyilkosságról semmilyen felvilágosítást sem akart adni. A bizonyítékok alapján a bíróság mégis több évi börtön büntetésre ítélte.

A napokban új fordulatot vett az ügy, mert egy Teodoru nevű volt rendőrfőtiszt lakásán tartott házkutatás alkalmával megtalálták a Zenaidától elrabolt ékszerek nagy részét. Teodorut letartóztatták, de vallomást nem tudtak belőle kicsikarni. A rendőrség az a feltevése, hogy vagy maga Teodoru követte el a gyilkosságot, vagy pedig a gyilkosokat ő fogta el és elvette tőlük az ékszereket, anélkül, hogy az ügyről jelentést tett volna.

Az ügy óriási feltűnést kelt, mert a füz év előtti gyilkosság ügyében, több előkelő kisenewi személy neve is bele van keverve.

Veszedelemes ékszerkedvelők

Az ékszerek szeretete utóbbi időben ismét nagyon fellendült. Sajnos nem a nagyérdemű, de kevésbé közönség körében, hanem amaz illegitim hajlamosságú népség berkeiben, mely hivatásosan és meggyőződéssel a máséra pályázik. Megszaporodtak, meggyarapodtak az ékszertolvajok. Specialisták, akik agyafurtság dolgában szakmájuk legképzettebb kigondolói közé tartoznak. Különbözik a kis forgalom és nagy haszon hívei, mert egy-egy csinyjük nehéz ezrekbe kerül — másnak. Azok az apró drágakövek, igen drágák, ha hirtelen elbucszkodnak. Már pedig utóbbi időben feltűnően gyakran válnak meg váratlanul jogos tulajdonosaiktól. Páris, Berlin rendőrkrónikái és jegyzékei tele vannak képmásukkal, melyek az eltűntet siratják. Teljes gőzzel dolgoznak az ékszertolvajok.

Néha még türelmetlenek is. Adott pillanatban beverik valamely gazdag ékszerész ragyogó kirakatát, ki a legszebb diadémal, egy készen tartott autót már robognak tova. Ahogy az nemrég Londonban megtörtént.

A zöme az ékszertolvajoknak azonban a felfang, sőt sokszor kabarétrükkök bevált módszereihez ragaszkodik. Ebben a franciák vezetnek. Esprit dolgában az ékszertolvajok sem mennek a szomszédba. Bármely kabaréműsorba illeszthető például a következő kis humoreszk, melynek „a kleptomániás” címet lehetne adni.

Egy előkelő párizsi ékszerészhez egy szép napon elegáns fiatalember állított be. Roppant idegesen tett-vett. Egy briliánsgyűrűt akart venni. Egy esomót ki is teregettek eléje, nézte-forgatta a gyűrűket, de egyszerre csak a fejébe csapta a kalapot.

— Mi az, már tizenegy óra? Tyűh, de lekéstem! Majd délután jövök, most nem érek rá.

Es ezzel elszaladt.

— Ezek is üzlettek! — morfondírozott bosszusan az ékszerész és visszarakosgatta a gyűrűket.

Megint jött valaki. Előkelő külsejű finom hölgy. Már öregebb. Ez is izgatottnak látszott.

— Kérem, nem vitt el semmit önöktől az a fiatalember, aki az imént itt volt? — kérdezte bizonytalanul.

— Nem! Semmit!

— Hála Istennek! A fiam volt... és a szerencsétlen kleptomániakus. Ha megint jönne magukhoz és igazán elvinne valamit, nagyon kérem, hívjanak rögtön! Én mindent busásan megfizetek... Itt van a nevem, a címem és a telefonszámom... Tehát ugye számíthatok rá, hogy nyomban értesítenek és nem csinálnak botrányt. Mindenképp a rendőrséget kapcsolják ki... Rettenetes szegény volna a családuknak!

Az ékszerész egy kicsit meg is hatódva, mindent megígért. Hiába, ilyen az anya!

Délután csakugyan beállított a fiatalember. Az ékszerész erősen figyelte, de a fiatalembernek mégis sikerült egy briliánsgyűrűt eltüntetni. Alighogy elment, az ékszerész rögtön észrevette, de nem szaladt a tolvaj után, hanem az adott telefonszámon felhívta öngyűlöletét, a mamát. A hívásra az Eifel-torony kirendeltsége jelentkezett. Mama és fia jól játszotta meg a komédiát.

Az ékszertolvajok általában jó pszichológusok és taktikusok, akik alaposan kidolgozott tervvel hadjáratotznak. A feledékenység például nem előnyös tulajdonság, sok kárral jár; de lehet vele — üzletet is csinálni többször.

Egyik berlini ékszerészhez beállított két jól öltözött ur. Törve beszéltek németül, angolos kiejtéssel. Amerikaiak nyilván s az ékszerésznek boldogan csillogott a szeme. A dollár nem rossz pénz s legkevésbé a sok dollár...

Az urak egyike egy nyakkendőjéről iránt érdeklődött s közben a pult üvegfedelére letette a kesztyűjét és boternyőjét. Társa azalatt, mint akit nem érdekel túlságosan a

AZ EGÉSZSÉG

A LEGFŐBB KINCSEINK!

A különböző ragályos betegségek továbbterjedése biztosan megakadályozható ott, ahol a test és különösen a fehérnemű tisztaságára gondot fordítanak. Rendes fehérneműhöz tisztán szappan szükséges, amely a fehérneműt megkíméli. Célunkat elérjük, ha a 80 év óta mindenütt elismert

SZARVAS VÉDJEGYŰ
SCHICHT SZAPPANT
HASZNÁLJUNK!

dolog, egy vitrint nézegetett, melyben értékes briliánsok voltak.

Hosszas keresés után végre a kesztyűs ur egy egyszerű nyakkendőjűt vett harminc márkáért.

— No, nem volt érdemes izgulni! — konstataulta az ékszerész és szinte bosszankodott, amikor a vevő egy ezermárkással fizetett. A váltással egy kis huza-vona keletkezett. Azalatt a vitrin előtti ur, most már háttal feléje fordulva, közömbösen és érdektelenül álldogált.

Végre vissza tudtak adni az ezermárkából s a két férfi továbbment. A boternyőt azonban otffelejítették. A tulajdonos észrevette s utánuk szaladt.

— Köszönöm! — hálálkodtak, kalapot emeltek és eltűntek a járókelők között. Az ékszerész, mikor az üzletbe visszatért, csak úgy megszokásból a vitrinre vetett egy tekintetet. Valami nem vágott... egy tabletta vagy huszonnyolc platina-briliánsgyűrűvel eltűnt. A boternyő otffelejtésével a ravasz tolvajok elvonták a figyelmét. Engedték jól maguk után szaladni, amikor már kényelmesen elvegyülhettek az utca áradatában. Vagy kétszáz ezer márká értékű volt az ellopott ékszer.

A harmadik történetet a ráérő tolvajról lehet mintázni. Ugyancsak egy elegánsan öltözött urról van szó.

— Mutasson néhány szép briliánsot! — mondta előkelő orrhangan az ékszerésznek.

— Nászajándéknak kell s gyűrűbe foglaltatom.

Az ékszerész a páncélszekrényből kiemelt egy kis fiókot s a zöld posztóval bevont asztalra a szebbnél-szebb drágaköveket öntötte ki. A jövevény lázasan válogatott s az árak iránt érdeklődött. Az ékszerész éppen az árjegyzék fölé hajolt, amikor észrevette, hogy egyik legszebb briliánsa eltűnt. Természetesen rögtön lármát csapott. Az elegáns ur felháborodottan tiltakozott, ő nem tolvaj. Mindhiába! Rendőr jött s néhány napig csukva tartották. De a briliáns csak nem került elő. Talán lenyelte?! Egy rögtönzött karlsbadi kura sem segített. Végre is el kellett bocsátani ezt az idegen urat, akinek papírjai is rendben voltak. Szinte bocsánatot kértek tőle.

Már feledés borult az egész ügyre. Egy év multán az ékszerész tataroztatta az üzletét és érdekes leletre bukkant. A bolti asztal szegélyének alsó felére egy szurokgolyó tapadt, melyben az eltűnt briliáns csiszolási szegletei egészen jól voltak kivehetők. Persze a drágakőnek hűlt nyoma.

Magyarázat! A tolvaj a magával hozott s a pult alsó felére ragasztott szurokgolyóra betapasztotta a briliánsot. És míg a rendőrségen hűsült, valamelyik társa valami haszontalan vásárlás ürügyével beállított az ékszerészhez s a rejtékhelyről elcsente a briliánsot. Az ékszerész dühében elcsapta az üzletszolgát.

Amikor még királyi asztalok csemegéje volt a „Tiszagyöngye“

Emlékezés „Gyöngysziget“-re és Rohonczy Gidára, kora híres gavallérijára, aki kiváló gazdának is bizonyult

Régi bánati emlékek, mint méhrajok, úgy zsonganak körülöttem, mesét mondva, egy letűnt szép világról: a csodás „Gyöngyszigetéről“ és a „Tisza gyöngyéről“ amikor olvasom az újságban, hogy meghalt Rohonczi Gedeon.

Sokan emlékeznek még bizonyára Rohonczy Gedeonra, Törökbecse egykori daliás képviselőjére. Ő volt akkortájt egyik legszebb férfi Közép-Európában, a legjobb táncos, korcsolyabajnok, a „Jégkirály“ felhalálója. Híres, nevezetes volt a versenystállója, de még ennél is híresebb a kitűnő Rohonczy-dinnye. „Tiszagyöngyének“ keresztelte el Rohonczy Gida, a Turkesztánból hozott apró zöldbélű, mézédés dinnyét. Nála természetek először nagyobb mennyiségben: 600 holdon egyvégből a paradicsomi „Gyöngyszigeten“.

Mikor a tündéri szépségű kecskeméti urileányt, Kreutzer Etelkát feleségül vette, mikor sok évi könyörgés után Lónyay Flóra az első feleség beleegyezett a válásba és Gida az aranyzóke, lehetfinomságu Etelkát vezette oltárhoz, — már csak a „Gyöngysziget“ volt meg a nagy birtokból.

Mérhetetlen nagy volt a becei határ a múlt század elején. Egy Sisány nevű örömeny uré az egész kinek három híres szépségű lánya volt. Ez a három lány örökölte a birtokot. Mikor férjhezmentek három részre osztották az aranykalászos földeket. Huszárezred állomásozott akkortájt Becsén, melynek három tisztje vette nőül a tündökölő Sisány-lányokat.

„Leiningen Westenburg“ grófja, a későbbi vértanu tábornok nyerte el Eliza kezét, — báró Urbán Iván, volt aradi főispán édesapja vette el a másodikat és a harmadikat pedig Rohonczy Gedeon atyja bírta nőül. Csak hogy a nagy dárídók, mulatozások, aztán szerencsétlen esztendők, elvitték a földek nagy részét. A legkisebb rész a gyönyörűsége Elizáé volt az én időmben. De mikor másodszer férjhez ment Gr. Bethlen Miklós volt hunyadmegyei főispán édesatyjához, már csak 1 és fél holdas kertje maradt emlékképen.

Fia, Bethlen Miklós gróf, ki később Csernovics Margitot vette nőül, már csak édesanyja bájos vonásait és lelki szépségét örökölte. Az első házasságból való fia, Leiningen Westenburg Károly gróf angol rokonához költözött, itthagya a bus emlékeket.

Rohonczy Gida lába alatt is kezdett kiszeszni a föld. Gondolt egy nagyot és merészet, behozatta Turkesztánból az azóta annyira elterjedt, csodásjóságú dinnyefajokat. S azon a pár száz hold földön, olyan gazdálkodást kezdett, amelynek párját talán a széles nagy világon sehol sem lehetett találni. A „Tiszagyöngye“ a „Cantalup“ és az „Ananász“ dinnyén kívül, híhetetlen nagy sárga duránci fajokat honosítottak meg. Ezen kívül sohse látott szépségű befőtteket készítettek a Gyöngyszigeti kastélyban.

Istenben boldogult Raskó Klára néni készítette a fejedelmi asztalokra méltó befőtteket, melyeket aztán Rohonczy Gedeon budapesti üzletében lehetett annakidején kapni. Amíg emberek vannak a világon, akik értékelni tudják a gastronomia csodáit, megérdemli Raskó Klára néni, hogy a nevét szeretettel megemlítsék. Sok becei lakodalom, keresztelő, névnap, se azelőtt, se azóta nem látott és nem ízelt hasonló párféket: fagyaszott tejszínhabos gyümölcstortáit, fantasztikus névtelen csodái a konyhaművészetnek, neki köszönhetőek létrejöttük. Ha Lucullus idejében él, még tán szobrot is emeltek volna emlékére. De mindez minden szépsége mellett, csak melléktermék számba ment. A legfontosabb ága a kertészetnek

a „Tiszagyöngye“, annak pakolása és szétküldése volt. Oly nagymérvűvé vált az exportálás, hogy vaggonszámra szállították naponta a dinnyét, a világ minden tája felé. A svéd király udvaránál éppúgy ismerték és szerették, mint Vilmos excsászár asztalánál, ezt a kis zöldbélű, mézédés dinnyét, melyet a gourmandok csak ezüstkanállal esznek, lévén olyan bővelű, hogy ahhoz késlel nyulni valóságos blaszfémia volna. Ott folyt a csomagolás reggeltől-napestig a régi belső Rohonczy-kastély hűs pincehelyiségeiben.

Ki volt az pontosan számítva, hogy ahány 100 km-el messzebb küldik, annival éretlenebbnek kellett lennie, hogy aztán az uton megérjen.

A teljesen éretteket a becei piacra dobták, mert azt nem lehetett elszállítani. Volt is ott olyan szüret dinnyében mint az idén Noviszádon. Csak hogy akkor, 30 évvel ezelőtt 1 krajcár volt darabja és párja. Még egy nevezetessége volt akkorában: ótágu korona alatt „R“ betű minden dinnyére rá volt pecsételve. Ez volt a védjegye, hogy „valódi“ Rohonczy-dinnye. Nem is vetünk volna mást, mert tudta mindenki, hogy ez nem fajzott el, mint a parasztföldeken termő, mely sokszor közel lévén az uborkához, vagy tökhöz, felveszi annak ízét.

De sok veszteségét a versenystállónak meg a turfnak hozta helyre a kis „Tiszagyöngye“ és a többi termék is: a kitűnő dinnyepálinka, a csodás zamatu borok, amelyek mind a „Gyöngyszigeten“ termettek.

Aztán „last but not least“, ott nőtt fel a két legszebb gyöngye a „Gyöngyszigetek“: Rohonczy Etelka és Marietta.

És a híres gavallér, az akkori világ bravuro korcsolyabajnoka, akit ezer asszony szeretett, de egyik sem tudta lekötni, az ezeregyediknek behódolt. Ő lett a leggyöngédebb férj, a legjobb apa a világon. Az existenciáért folytatott küzdelem a legjobb gazdát, a szerelem hatalma pedig a leghűbb férjet a legideálisabb apát nevelték Rohonczy Gidából. Ennek egyik gyengéd bizonyítéka, hogy soha egy napon sem mulasztotta el, — a legizgalmasabb versenynapokat sem véve ki, — hogy a legnagyobb szeretettel, aggodalommal ne érdeklődött volna levélben, sürgönyileg, később telefonon többször is naponta, felesége és gyermekei hogyléte iránt. De kecskeméti Kreutzer Etelka meg is érdemelte ezt. Nála bájosabb és nemesebb lelkű nő kevés élt a földön, nem tudom, gyöngéd szépsége, vagy minden gög nélküli nyájassága volt-e nagyobb.

És így halála után felidéződik önkéntelenül a multból Rohonczy Gedeon, aki, megmutatta hogy kitűnő gazda is tudott lenni, nemesak nagyur, ha kellett.

Bodnár Zoltánné.

— Szplit lakosságának statisztikája. Szplitnek ez év október elsején 40.037 lakosa volt. Szplit a statisztikai hivatal kimutatása szerint az utolsó években a lakosság számára nézve a következőképpen fejlődött: 1921 végén 26.210 lakosa volt, 1922-ben 27.378, 1923-ban 28.684, 1924-ben 29.655, 1925-ben 32.149, 1926-ban 34.026, 1927-ben 36.029, 1928-ban 38.789. E szerint a lakosság körülbelül 15.000-el növekedett az utolsó 9 évben. Vallási eloszlás szerint van 37.779 katolikus, 1690 pravoszláv, ide számítva a katonaságot is, 328 zsidó, 81 muzulmán, 50 protestáns, 21 vallás nélküli és 58 különféle felekezetű. A 40.037 lakos közül 20.165 nő s csak 19.872 férfi.

Az On világosszínű cipői olyanok lesznek mint az ujak, ha a Brauns

Vilbra

bőrfestéssel újra befesti

Aktatáskák, bőrdöngők, bőrszékék stb. szintén olyanok lesznek, mint az ujak. Kapható minden festéküzlet- bórkereskedés- és drogeriában

Festékgár

Vilim Brauns, Celie

Koldulás mint élethivatás

Captain D. C. Medleynek, a londoni koldusszervezet titkárának, nemrég közzétett adatai és a Szegeden előfordult koldus-sztrájk rávilágított arra a különös szerepre, amelyet a koldusok még a mai modern idők társadalmi rendjében is játszanak. Captain Medley azt állítja, hogy Londonban igen sok hivatásos koldus tesz szert olyan rendszeres jövedelemre, amely a magasabbrangu állami tisztviselők bevételeit is eléri, de a londoni koldustársadalomra vonatkozó adatai egészen szerények a kontinens és a Kelet koldusviszonyaihoz képest, ahol a koldusok komoly befolyással és jelentékeny vagyonnal bíró szervezetekké tömörültek.

A csirkefogók és csavargók nemzetközi szindikátusának egész Európában sok ezer tagja van. A tagsági díj néhány para és a tagok létszámát a szindikátus elnöke szabja meg, aki titkos kulesokkal és jelszavakkal igen nagy levelezést bonyolít le.

Köztudomású, hogy Angliában a csirkefogók és csavargók gondosan összeállított jel-rendszerrel dolgoznak, amelynek segítségével üzenetnek és értesítik barátaikat, hogy hol számíthatnak ellenséges vagy barátságatlan fogadtatásra. De az európai helyzetet nem lehet összehasonlítani a keleti viszonyokkal, ahol az adomány és az alamizna bizonyos tekintetben vallásos jellegű kötelességet jelent. India egyes vidéki kerületeiben kolduskerteket tartanak fenn és ezeket a kerteket a családok hetenként egyszer, rendszerint vasárnap, „parákkal öntözik“. Ez módot ad 10-50 koldus támogatására, akiknek nemesak hogy semmi gondjuk sincs, de a munka szükségességétől is megszabadulnak, azonkívül hivatásbéli társaik körében figyelemreméltó rangot és tekintélyt élveznek. A kolduscéh „arizokratái“ beutazzák az országot és alamizsnát gyűjtenek klienseik körében. Arra az időre kunyhójukra feliratot akasztanak, amelyben közlik, hogy a házigazda távollétében hol kell átadni az adományokat.

Allandó fejtörés tárgya, hogy hogyan oldják meg a koldusproblémát India bazarjaiban és vásárjain. Itt ez a társaság betű szerint ámokfutást rendez, nyomorékokat, visszatartó lepra-betegeket és borzalmasan megcsontott embereket léptet fel. A beavatkozást, amiről azt kellene hinni, hogy az árusoknak csak jó jöhet, a jámborok gyakran megakadályozzák, mert a koldusokban olyan embereket látnak, akiknek segítségével könnyebb helyzetük lesz az utolsó

ítélet napján. Nagyon gyakran előfordul, hogy ha a rendőr a bazárban egy koldust el akar fogni, a kereskedő kijelenti, hogy az az ember vásárolni akart nála.

Kinában a kolduskirály rendszerint igazán gazdag ember és nem ritkán köztiszteltben álló polgár. Eltekintve magánüzleteitől, a „király” részére nagyon jó jövedelmet biztosít az úgynevezett „Cumshaw”, ami kínaiul aranyhomokot jelent. Ha valaki új háza költözik, legyen az akár kínai, akár európai, azonnal megrohanják a legtolakodóbb és legerőszakosabb fellépésű koldusok. Ajtaját valóságos megszállják a nyomorult és kellemetlenkedő alakok és a rendőrség sem képes őket eltávolítani. Azután egy napon megjelenik öfelsége, a kolduskirály és nyugodtan megkérdi a házigazdát, milyen feltételeket ajánl szerződés-kötés esetére. Ez azt jelenti, hogy a házigazda évenként bizonyos dollárt fizet, a házat jellel látják el és azontul egyetlen koldus sem dugja oda az orrahegyét.

A családi események természetesen egész külön alkalmat jelentenek. Bizonyosra vehető, hogy a király pontosan tudomást szerez róla, ha valahol temetés vagy esküvő van és jelentkezik a rendkívüli „cumshaw”-ért. Jaj annak, aki ezt megtagadja: a gyalázkodó koldusok egész raja zavarja meg a családi ünnepélyt.

Egy misszionárius, aki negyven évig élt Kinában, elmondotta, hogy a kolduskirály mentegetőző bevezetés kíséretében terjeszti elő követelését. Kijelenti, hogy nagyon sajnálja, hogy a kiváló üzletembert, akit igen nagyra becsül, kénytelen terhelni, de végre is az üzlet üzlet és ő hajlandó igazán kedvező feltételeket szabni. A feltételeket a maguk részéről mindig szigorúan meg is tartják.

Lady Drummond Hay.

JULIO MEINL d. d. noviszádi fiókja

tisztelettel meghívja valamennyi t. üzletfelét, valamint azok rokonait, barátait és ismerőseit a hétfőn, október hó 21-én (egész nap) megtartandó

kávé-próbafozásra

Vendégeket szívesen látjuk!

A vrbászi csendőrség elfogott egy betörőbandát

A jól szervezett banda a középbaicskai községeket fosztogatta. — Közel 50.000 dinár értékű zsákmány egy szalmakazalban elrejtve

Mint már röviden jelentettük a vrbászi csendőrségnek sikerült az utóbbi hetekben Vrbászon elkövetett betörések tetteseit kinyomozni.

Mialatt a csendőrség a banda bűnlajstromának összeállításán dolgozott kísérte, hogy a három tagú betörőbanda nemcsak Vrbászon, de a környékbeli falvakban is követett el betöréseket. Így sikerült rábizonyítani a bandára a vrbászi betörések közül a műkögyárban és Kunics kisgazdánál elkövetett betöréseket és egy kucurai betörést is.

Véletlen folytán egy vrbászi munkás egy utszéi szalmakazalban elrejtve megtalálta a lopott tárgyak egy részét is és a csendőrség a munkás bementése alapján tüzetesen megvizsgálta a szalmakazalt, melyből előkerültek az összelopkodott tárgyak. Sokkák, prémesbundák, télikabátok és több nagyon értékes ékszer. Csak egy, Kunics sztari vrbászi gazdánál lopott, tízezer dinár értékűt is meghaladó dukát-lánc nem került elő.

Mikor a rendőrség a betörőket le akarta tartóztatni, a bandának csak két tagja volt már Vrbászon. A harmadiknak egy líkai származású munkásnak azonban sikerült elmenekülni. Ha a letartóztatott betörőknek hinni lehet, a szökésben levő bandatagnál vannak a nagyértékű aranypénzek.

A csendőrség a két letartóztatott betörőt átadta a szombori ügyészségnek.

Csirkekrach a noviszádi nagypiacon

A legolcsóbb étel ma a csirke — A többi baromfiféle is olcsó — Csak a halpiacon panaszkodnak a drágaság miatt

A tegnapi nagy-piacon nagy meglepetéssel értesültek a háziasszonyok, hogy a csirkefronton általános olcsóbbodás állott be. Amíg néhány héttel ezelőtt még 40–50 dinárjával árulták a csirke pártját addig tegnap és az előző napokon is

20–25 dinárjával kínálták a csirkét

igy is azonban alig volt keletje, mert a nagy felhajtással szemben igen gyenge volt a kereslet. Bármilyen áron is kínálták volna a csirkét, csak kevesen vásároltak belőle, mert az általános pénztelenség most már a piacokon is érezteti hatását. Ilyen körülmények mellett érthető, hogy csak a vendéglősök és szállodások vásároltak nagyobb mennyiségben baromfit. A konjunktúra igen jól jött a vendéglősöknek akik ezt az alkalmat is felhasználták hogy olcsó pénzzért jó áruhoz jussanak és baromfival pótolják a borjúhús-hiányt.

Ugyancsak olcsón került tegnap csadára a pulyka, kacska és liba. A pulyka párja 100 dinár a liba is bagatel áron kapható míg a kacska 60–70 dináros áron eserelt gazdát. Csak a tojás még mindig igen drága s darabját már 150 dináros áron árulták. Ennek következménye pedig az hogy

a háziasszonyok egyáltalában nem vagy csak kis mennyiségben vásárolnak tojást.

itt is a legnagyobb fogyasztó a vendéglős.

A gyümölcsfélék köpül a szőlő még mindig olcsó, a legjobb minőségű irigi plemenka 4 dinárért kapható. Nagy tömegekben vonul fel az alma is amelyből kiváló minőségek kerülnek piacra. Ezzel szemben a többi élelmiszerek árai még a régi keretek között mozognak s egyáltalában nem mondhatók olcsónak. A legdrágább a hal amelyből az alacsony vízállás miatt csak kis mennyiségek kerülnek piacra. A havosa rekord-árakat ért el, amennyiben tegnap 50 dinárjával árulták kilóját.

Az állatpiacon tegnap sem hajtottak fel egyetlenegy borjút s ez a passzív rezisztencia a borjúhús árnak újabb horribilis növekedését, eredményezte. Borjúhús egyébként már csak kevés helyen kapható, a nagyobb mézárások beszüntették az árusítást s már csak kisebb üzletekben kerülnek jelentéktelen mennyiségek csadára

Az élelmiszerpiacon a helyzet egyébként változatlan s csak a csirkekrach hozott némi élénkséget az egyébként szomorú auspiciumokkal induló vásárlási kedvébe.

Szigoru intézkedések készülnek az üzletbérúzsora letörésére

Árdrágításnak minősítik az üzletbérekkel való spekulációt — Az egész országban Noviszádon a legdrágábbak az üzletbérek

Az árdrágítás leküzdéséről szóló törvénnyel kapcsolatban illetékes helyen felmerült az a terv, hogy a közszükségleti cikkekre vonatkozó és az ezzel kapcsolatos árdrágítás elleni szankciókat ki kellene terjeszteni a házbér-úzsora is. Megállapítást nyert ugyanis, hogy a jelenlegi házbérek, nevezetesen azonban

az üzletbérek nem állnak arányban a mai életstandarddal

Az üzletbérek nemhogy olcsóbbodnának ami a mai viszonyokat tekintetbe véve természetes folyamat volna, hanem napról-napra emelkednek. Ez a jelenség tulajdonképpen országos jellegű, ámbar tagadhatatlan, hogy Noviszád az üzletbérek magassága tekintetében első helyen áll. A mai nehéz gazdasági viszonyok mellett ez a jelenség súlyosan esik latba a közzgazdaság szempontjából is, hiszen tagadhatatlan, hogy Noviszád mindig a Vajdaság legdrágább városa volt.

Most, hogy a dunai bánóság megszervezésével kapcsolatban Noviszádon összpontosul a bánóság közzgazdasági életének minden fontos tényezője, több háztulajdonos azzala gondolatokkal foglalkozik, hogy a jelenleg is szinte horribilis üzletbéreket újból felemelje. Mi sem természetesebb, hogy ezt a hatóságok nem nézhetik nyugodtan s hogy ennek következtében megfelelő intézkedésekre készülnek a házbérúzsora letörésére.

Mennyire nem állnak arányban az üz-

letbérek a háborúelőtti bérekkel a következő példákat hozzuk fel ennek illusztrálására.

A háború előtt a főtéren levő üzletek után a kereskedők 200–300 koronáig terjedő maximális béreket fizettek havonta.

Ma ugyanaz az üzlet havi 7000 dinárt fizet, tehát a békebeli üzletbér két és félszeresét,

ha a békebeli árat aranyvalutába számítjuk át. Kétségtelen tehát, hogy a mai üzletbérek a békebeli paritást is meghaladják ámbar tudvalevő, hogy a közszükségleti cikkeket a magas üzletbéreket. Érdekes példa az üzletbér-úzsora illusztrálására, hogy a háztulajdonosok akkor is ugyanolyan üzletbéreket számítottak, amikor a buza még 400 dinár volt s amikor a dollárért 120 dinárt fizettünk. A magas házbéradóra sem hivatkozhatnak többé a háztulajdonosok, mert az új pénzügyi törvény leszállította a házbéradót, csak a háztulajdonosok feledeztek meg ugyanakkor az üzletbérek leszállításáról is.

Nem kell külön hangsúlyozni, milyen óriási anyagi megterhelést jelent a kereskedőkre a magas üzletbér, amelynek anyagi következményeit a fogyasztó érzia legjobban.

— Azért olyan drága minden — mondotta az egyik kereskedő, mert az üzletbérek ilyen magasak. A város központjában

APOLLO

október

20-án

LEÁNYVÁSÁR

(E/adott leányok) Nagyvárosi erkölcsrajz 6 felvonásban

Főszerepben a híres amerikai szépség:

JOAN CRAWFORD és NILS ASTHER

csaknem minden egyes kereskedő a békebeli fizetberek kétszerezését, sőt háromszorosát is fizeti, pedig tudvalevő, hogy az élelmiszer-cikkek éppen Noviszádon a legolcsóbbak. Beogradban, mely eddig az ország legdrágább városának számított, a háztulajdonosok már régen leszállították az üzletberek s vannak üzletek, melyek még néhány hónappal ezelőtt 10—15.000 dinárt fizettek havonta, most

pedig ugyanaz az üzlet havi 3000 dinárt fizet üzletbér címén.

Mindenhol megindult tehát az olcsóbbá tételek folyamata, csak Noviszádon nem, ahol a háztulajdonosok, akik vagyonokat keresnek az üzletberekben, ridegen elzárkóznak a legesekélyebb bérleszállítás elől is.

Ezen a tarthatatlan helyzeten igyekeznek most segíteni mérvadó helyen, ahol abból a feltevésből indulnak ki, hogy a kereskedő üzlete, melyhez existenciája van kötve, ugyanolyan közszükséglet, akár az élelmiszer vagy a ruházat.

Október 29-től kezdve valamennyi futaki-utí villamos a végállomásig közlekedik

A közlekedés időrendjében semmiféle változás nem áll be

Október 29-től kezdve, a futaki-utí, főleg pedig a telepi lakóknak régi kívánsága teljesül. A villamosközlekedést a korház felé és az Adamovics (Darányi) telepre eddig rendkívül megnéhezítette az a körülmény, hogy csak minden második futaki-utí villamosjárat érte el a végállomást, mert a kocsik fele csak a fürdőig közlekedtek. Ez a rendszer sok félreértést és bosszúságot is okozott, mert az utazó közönség jórésze nem igen ügyelt a kocsik feliratára és színjelzésére, hanem felszállt arra a villamosra, amelyikről látta, hogy a korház felé halad. Csak amikor a kalauz a fürdő-megállónál közölte, hogy a kocsit tovább nem megy, akkor eszméltek rá az utasok, hogy rossz kocsira szálltak és utjuk hátralevő részét gyalog kell megtenniük.

A vizsás helyzetet a noviszádi villamosági részvénytársaság igazgatósága is felismerte és megtette a szükséges intézkedéseket, a közönség kívánságainak kielégítésére. Jelentős anyagi áldozatot kívánt a korház melletti kitérő megépítése, de a munkálatok már a befejezéshez közelednek és október 29-én új közlekedési rend lép életbe a Futaki-uton.

Az új közlekedési beosztás értelmében

a „fürdős“ kocsik megszűnnek és kivétel nélkül minden futaki-utí villamos, a vasúti síneknél lévő végállomásig közlekedik.

A villamostársaság megtalálta a módját, hogy az egyes kocsik érkezésének és indulásának időrendjébe, az új beosztás ellenére se álljon be változás. A futaki-utí vonalszakaszon új kocsit iktat be és így lehetővé válik, hogy a

Futaki-uton a villamosok éppen olyan időközönként közlekednek, mint eddig.

A villamosközlekedés új rendje, a telepek lakóin kívül, természetesen a Temerini-ut közönségének is nagy előnyére szolgál, különösen a közelgő téli hónapokban.

— Az ország új elnevezésével kapcsolatban Szubotícán és Beogradban megtartott demonstrációkról, a noviszádi Wiengelyásznepélyről, valamint rengeteg bel- és külföldi eseményről hoz érdekes fényképfelvételeket a Képes Vasárnap legújabb száma. Sok cikk, színes írások, rádiócikkek gazdagítják a legrészletesebb rádió-műsorral ellátott képeket. A Képes Vasárnap mindenütt kapható. Ára 5 dinár.

Jobb szemére megvakult a főuccai szerelmi dráma áldozata

Az ügyészségre szállították a merénylő leányt, akit a vizsgálóbíró tegnap kihallgatott

Emlékezetes még az a feltűnést keltő szerelmi dráma, amely vasárnap a Kralja Petra 30. számú ház előtt folyt le, s amely alkalommal Lavirac Marica 18 éves leány zsirszódát öntött hűtlenné vált szerelmese Ivanovics Mile arcába. A fiatalember olyan súlyos sebesüléseket szenvedett, hogy a korházba kellett szállítani, ahol kezelés alá vették. Miután a maró folyadék a fiatalember arcát érte, az orvosok mindent megkíséreltek, hogy megmentsék szemévilágát, ez a kísérlet azonban mindeztideig nem járt eredménnyel s így valószínű, hogy

Ivanovics elveszti jobb szemét.

A merénylő leányt a noviszádi ügyész-

ségre kísérték s tegnap dr. Papricsica Milan vizsgálóbíró már ki is hallgatta. Lavirac Marica a vizsgálóbíró előtt is fenntartotta a rendőrség előtt tett vallomását s kijelentette, hogy tettét bosszúból követte el, mert szerelmese hűtlenné elhagyta s nem gondoskodott a gyermek eltartásáról. A lány a vizsgálóbíró előtt is megismételte előbbeni nyilatkozatát, amely szerint még mindig szereti Milét s hajlandó érte dolgozni ha szerelmese visszatér hozzá.

A vizsgálóbíró a leány vallomása alapján kihirdette előtte a vizsgálati fogság elrendelését, amely ellen a leány nem felebezett.

Tovább gyilkolja áldozatait a düsseldorfi titokzatos merénylő

Az orvosszakértők véleménye szerint örült egyén merényleteiről van szó

Lapunk hasábjain néhány héttel ezelőtt részletesen beszámoltunk arról, hogy Düsseldorf városát hónapok óta borzalmas pánik tartja izgalomban. A városban tömeggyilkos garázdálkodik, aki áldozatait vagy lészóval fojtja meg, vagy törrel szurja agyon. Minden alkalommal három szurással öli meg áldozatait, esetleg három kalapácsütéssel szétroncsolja az áldozat fejét.

Legújabb jelentés szerint a gyilkosnak eddig huszonegy áldozata van, akik között fiatal leányok, idősebb asszonyok, fiatal és meglett férfiak is vannak. A rendőrség a gyilkos fejére három ezer márkát díjaz tűzött ki, eddig azonban eredmény nélkül.

Az orvosszakértők megállapították, a gyilkosságoknak nincs szexuális motívuma. Az egyik életbenmaradt áldozat vallomása alapján megállapították, hogy a gyilkos minden esetben falmélyedésben, vagy bokrok kö-

zött várja be áldozatait és hátulról, nesztelenül támad. Eddig semmi nyomot nem hagyott hátra. Valószínű, hogy örült ember vérengzéséről van szó.

ODEON október 20-án

Dupla műsor!

Hazárd kapitány

6 felvonásos cowboydráma
TIM kapitánnyal a főszerepben

A kék gyémánt

Egy ritka szépségű gyémánt érdeklésítő története 6 felvonásban

Szombat, október 19

ÉRTÉKTŐZSDE ZÁRLATOK

A Dinár árfolyama. Budapest 9.98—10.05, Bécs 12.475—12.535, Prága 59.15—59.55, Berlin 7.399—7.405, Triest 33.75, London 276.

Zürich. Beograd 9.1250, Budapest 90.305 Páris 20.327, London 25.375, Bécs 72.675, Newyork 517.125, Brüssel 72.20, Amsterdam 208.075, Milano 27.07, Madrid 74.70, Berlin 123.385, Stockholm 138.80, Oslo 138.25, Kopenhága 138.25, Szófia 3.74, Prága 15.30, Varso 58, Athén 6.71, Konstantinápoly 2.45 Bukarest 3.08, Helsingfors 13.05.

TERMÉNYTŐZSDE ZÁRLATOK

Budapest. Irányzat: Lanyha. Forgalom: Élénk. Buza októberre 22.15—22.16, márciusra 24.19—24.20, májusra 24.89—24.90. Rozs márciusra 18.20—18.23. Tengeri májusra 17.30—17.32.

Noviszád. Buza 77 kg. bácskai k. d. 190—192.50, 78 kgos 192.50—195, bánáti 77 kgos 187.50—192.50, szerémi 77 kg. 187.50—192.50, árpa 125.00—127.50, zab 145—150, tengeri bácskai csöves k. d. 70—75, új

k. d. 107.50—112.50, december—januárra 127.50—132.50, márciusra dunai rakomány r. k. 145—150, április—májusra 147.50—152.5, száritott októberre 147.50—152.50, dunai rakomány 152.50—155, bánáti, dunai és bégai rakomány 145—150, szerémi új 107.50—112.50, decemb.—január 127.50—132.50, dunai rakomány márciusra 145—150, száritott októberre 147.50—152.50. Export malmok irányarai: Buzalisz 30 nap kassza vagy 1.5% nullás gg és g 330—340, kettes 310—320, ötös 280—290, hatos 260—270, hetes 220—230, nyolcas 130—135. Egyéb malmok effektív kötése bácskai nullás gg és g 295—305, kettes 270—280, ötös 245—255, hatos 210—220, hetes 175—185, nyolcas 115—125. Korpa jutazsákban 105—110. Irányzat: Változatlan. Forgalom: Buzában 14, tengeriben 36, lisztben 6, korpában 1 és zabban 1 vagon.

A noviszádi terménytőzsde multheti forgalma. A noviszádi terménytőzsde forgalma az elmúlt héten 295 vagon volt, ebből buza 135, árpa 5, zab 8, tengeri 221, liszt 15, korpa 4, burgonya 5 és bab 2 vagon. Ezenkívül exekutív uton eladtak 8 vagon buzát. Az irányzat lanyha volt. Az árak nagyrészt változatlanok.

— Jutányosan legjobb áru. Dobozokban nagy választék. Prima lemez minden színben. Eladja csak a Barth cég! Barth Domkos, fabrika kutija, Mali Liman, Novi

Ki látta Noviszádon a Zeppelin

A történelmi bűség kedvéért le kell szögezni azt a furcsán hangzó logikai dedukciót, hogy a Graf Zeppelin Noviszádon senki sem látta és mégis mindenki látta. Arról van szó ugyanis, hogy a Zeppelin szerdán délelőtt 9 és 10 óra között volt hivatalosan bejelentve Noviszádon, a Graf Zeppelin azonban ügylátszik nem vette tudomásul a hivatalos megállapításokat s már reggel fél hét órakor elrepült Noviszád felett. Ugyanakkor, amikor a rendes ember lefeküdni szokott vagy amikor a tisztas spizbirger még az előzőnapon elfogyasztott disznótorokról álmodozik. Így történt azután, hogy a Graf Zeppelin akkor vonult el Noviszád felett, amikor senki sem látta, vagy legfeljebb a sarki kofa, a közlekedési rendőr és a szemeteskoscsi.

Mégis, hogyan történhetett, hogy a Zeppelint mindenki látta? Erre csak az tud megfelelni, aki ismeri a noviszádiak önértékét. Szeretném látni azt az embert, aki be merne volna vallani, hogy a Zeppelint nem látta. Ha Záptojás Napoleon főkönyvelő égre-földre esküszik, hogy a Zeppelint tisztán látta, amikor elshant a Kraljica Maria fölött, Zikceno Tihomir csak nem fogja — szegényszemre — bevallani, hogy ő bizony nem látta a Zeppelint. Így történhetett, hogy azok, akik a kritikus időben a vánkösök tömkelegében viaskodtak az előző esti mámorral, aprólékos részletekkel magyarázták el a tapasztalt eseményeket.

Eszerint a Graf Zeppelin Winnipeg irányából érkezett a „Szloboda” kávéház fölé. Óriási teste méltóságos lassúsággal uszott közvetlenül a házak felett s miután megkezdte a terményföldet, a Háltér felé libgett, ahol ugyanakkor egy nagyobb társaság botorkált hazafelé a „Szom” vendéglőből.

A léghajó orrában a kormánykerék mellett maga Eckener kapitány állt és miközben félkezével a volánt csavarta, szabadon maradt kezével csókokat dobált az uccán bámulók közé. A kapitány lelkes arcán látható megindultság tükröződött, amikor történelmi székkel kiáltotta a közönség felé:

— Kuko szte? Jel' ovo gradjevinszka direkcija?

Eckener gróf üdvözlése frenetikus hatást váltott ki a közönségből és Záptojás Nepomuk János volt az első, aki könnyes szemét megtörölve a következőket kiáltotta a kosárból kihajló Eckener felé:

— Opassno je van sze nagnuti!

Eckener elérte az óvást és beljebb buzdódott, míg a Zeppelin egy lelkes nő utasa elragadtatásában hajtó helyett pizzamáját tűzte a frizurájába.

A léghajó azután több kört írt le Noviszád felett, majd délnyugati irányban északra keletre tűnt el a nézők szemei elől.

Imigyen mesélik ezt a noviszádiak, akik a Zeppelint nem látták.

Hát még azok, akik csakugyan látták!

K. A.

1929. október 20. Vasárnap

Rom. kat. Vendel. Protestáns: Irén. Gör. kel. (okt. 7) Szergej. A nap kel 6 óra 3 perckor, nyugszik 4 óra 46 perckor.

Tüntették a brüsszeli olasz nagykövetség ellen. Brüsszélből jelentik: Tegnap éjjel az olasz nagykövetség épülete előtt, mintegy ötven ember, köztük több Brüsszélben élő olasz munkás, zajos tüntetést rendezett. A tüntetők kövekkel bevették a nagykövetség ablakait. A rendőrség idejében közbelépett. A tüntetők egyike revolver lövéssel fogadta a rendőröket, akik ijesztesül a levegőbe lóttak, mire a tüntetők megfutamodtak.

— A hadügyminisztérium telepítési osztályának főnöke Noviszádon. Tegnap érkezett Noviszádra Mihajlovics tábornok, a hadügyminiszter volt helyettese, aki ezidő szerint a hadügyminisztérium telepítési osztályának főnöke. Mihajlovics tábornok ellenőrző körúton van a Dunabánságban s ez alkalommal megtekinti a bácskai és szerémi dobrovoljac telepeket.

— Marie José belga hercegnő és Umberto olasz trónörökös jegyesek. A párisi Matin értesülése szerint, Marie José belga hercegnő és Umberto olasz trónörökös eljegyzését csütörtökön hozzák nyilvánosságra. Az esküvőt valószínűleg januárban tartják meg.

— Jobban érzi magát a Futaki uton elgázolt kislány. Megirtuk tegnap, hogy Stuegler István noviszádi sofőr motorkerékpárjával a Futaki uton elgázolta Jámbor Ilonka hat éves kisleányt, akit súlyos sebesülésekkel szállítottak a kórházba. A kislány csak tegnap reggel nyerte vissza eszméletét és az orvosok remélik, hogy megmenthetik az életnek. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a kislány könnyebb természetű agyarázkódást szenvedett s így most már csak eltört lábát kezelik. Valószínű, hogy a kisleány hat héten belül elhagyhatja a kórházat.

— A noviszádi bortermelők szövetkezete folyó évi október hó 20 án, vasárnap délután 2 órakor rendkívül közgyűlést tart a szövetkezet helyiségében, amelyre ezuton hívja meg b. tagjait. Elnök.

— Ki fogja Krisztust játszani az oberammergani passiójátékban? Az oberammergani passiójátékot mező bizottsága az elmúlt napokban titkos szavazás útján kiválasztotta azokat az egyéneket, akik 1930-ban szerepelni fognak a passiójátékban. Négy száz jelölt közül 103-at kellett kiválasztani. Legfontosabb volt megválasztani azt, aki Krisztust fogja játszani. Erre a szerepre egy Alois Lang nevű szobrászt választották meg.

KÖSZÖNÖM!

Nem kerék más, csak valódi
POPOVIĆ féle DESZÁNKA KRÉMET!

— Kazánrobbanás tizenhárom halottal és ötven sebesüléssel. Bilbaóból jelentik: A Varacaldói vasöntőben kazánrobbanás történt, amely teljesen rombadöntötte a kohót. Ötven munkás megsebesült, közülük hat halálán van, tizenötnek az állapota rendkívül súlyos. Eddig tizenhárom halottat találtak. Attól tartanak, hogy a romok alatt még több holttest fekszik.

— 1/4 kg legfinomabb tea-vaj Din. 12 Spiller Lencinél.

— Nem tulajdonította el a motorkerékpárt. A Futaki uti motorkerékpárbaesettel kapcsolatban megirtuk, hogy a szóbanforgó motorkerékpárt Mrkusics Zsárko noviszádi magántisztviselő Kleiber József zemu ni gyárostól tulajdonította el. Mrkusics Zsárko most annak a megállapítására kéri lapunkat, hogy a motorkerékpárt kölcsön kapta Kleiber Józseftől s csak azért nem adhatta vissza idejekorán jogos tulajdonosának, mert utközben baleset érte s a kerékpár összetört.

— Értesítjük a IV. csoport házhely nélkülieknek azon tagjait, akik még a pénzüket nem vették fel, hogy ma este 7 órakor a »Zöldfához« címzett vendéglőben, Masarikov ucca 9. szám alatt, a lefizetett pénzüket felétlenül vegyék fel, annál inkább is, mert a felmaradt pénzt a hatóságunk adjuk át, mivel a fenti csoport a kérvények elutasításával megszünt. Vezetőség.

FŐ HUZÁS naponta nov. 7-től dec. 2-ig.
4 jutalom, 115 ezer nyerevény!
Sorsjegyek Állandóan kaphatók a FŐELÁRUSÍTÓVÁL
LUSTIG LAJOS BANKÜZLETE NOVISÁD

— Gyászmise Rohonczy Gedeonért. A novibeseji r. kat. kegyuri templomban pénteken tíz órakor engesztelő szentmise volt az elhalt Rohonczy Gedeon egykori kegyurjelke üdvéért. A gyászmisszen az összes egyletek képvisellete megjelent.

— Világos nappal betörő járt egy molli házban. Molról jelentik: Özv. Pakosz Istvánné fiai csütörtökön reggel vetni mentek a határba, míg Pakoszné a piacra ment és a kulcsot, mellyel a kaput bezárta felakasztotta a kapu belső felén. Miután dolgát elvégezte a piacon, hazament. Benyitott a kiskapun és nem találta azt feltűnőnek, hogy nyitva volt, mert gondolta fiai érkeztek közben haza. Meglepetése azonban annál nagyobb volt, amikor a szobába lépett és szemben találta magát egy idegen emberrel, aki mindent felforgatva, az összepakolt holmival éppen indulni készült. Pakoszné segítségért kiáltott, mire a betörő kést rántott elő és hallgatásra kényszerítette az asszonyt. Az asszony azonban a kés láttára az ijedtségtől összeesett. Látva ezt a betörő üres kézzel elmenekült és mire a segélykiáltásra előkerült szomszédok odaértek, hült helyét találták. A szomszédok azonnal a rendőrségre mentek s jelentést tettek az esetről, de még mielőtt azok megérkeztek volna, az összesereglett szomszédok üldözőbe vették a betörőt, akit a rom. kat. temető előtt fogtak. Megkötötték és bevezették a rendőrségre. A rendőrségen kiderült, hogy egy rosvot multu betörőt fogtak, kit Merli Jánosnak hívnak, aai születésű és már négy évet ült betörés és lopásért. Merlit kihallgatása után átadják a szuboticaí ügyészségnek.

— Csemege különlegességek csak Spiller Lencinél.

— Használt bőrárut sokan nem akarnak használni, ámbár a bőr még mindig jó állapotban van. Nem kár érte? Van azonban egy festőszer, amely az igénytelen külsejű női bőrkesztyűt, aktatáskákat, bőrdöngöket, bőrszekeret stb. szinte felfrissíti, ez a festőszer: a Vilbra.

Állandóan elsőrendű fiiss

MARHA, BORJU és SERTÉSHUS

Martin Róbert és Flánál, Novisad, Kr. Petra 30

— Hazasulandok figyelmebe ajánlom nagy választékban butoraktáramat! Olcsó árak! Lejobb minőség! Kétféle fizetési feltételek! Hemler butorüzlet, Novisad, Safarikova ul. 3.

— Halálozás. Ezuton tudatjuk, hogy felejthetetlen férjem illetve legjobb apa Zemanek Ervin életének 55 évében hosszú és súlyos betegség után folyó hó 19-én elhunyt. Temetése ma vasárnap délután 3 órakor lesz az izraelita temető halottasházából.

— Jugoszlávia legöregebb embere. A délszerbiai Veliko községben él egy Jokics Milonja nevű ember, aki kétségtelenül Jugoszlávia legöregebb embere. Jokics ugyanis pénteken ünnepelte százharmincadik születésnapját. Jokics még most is igen erős szervezetű ember, aki azonban életének egyik legnagyobb baklövését husz évvel ezelőtt követte el, amikor nyolcadzor nősült. Feleségei nem tudták követni a gyors tempót és mindnyájan kidőlték az öreg oldal mellől. Érdekes, hogy a matuzsalemi kort elért ember sohasem ivott alkoholt, ami viszont deduncáiról egyáltalában nem mondható, akik már a hatvanadik életévüket tapasztalják s mégis állandóan részegek. Az öregember kijelentette a látogatására érkezett újságíróknak, hogy még legalább ötven évig akar élni.

Tüzifa, koks, köszén

a legolcsóbb árban beszerezhető

VINKOVICS FATELEPÉN

Putavli ut, közvetlen a kórház mellett. Tel. 22-57

— Reformerek, gummifűzők, haskötők és melltartók raktáron és mérték után Bart L. Petra Zrinjskog ulica 17. alatt.

— Asztali bor lit. ként Din. 10.— Spiller Lencinél.

— Csőd. A noviszádi törvényszék tegnap megnyitotta a csődöt Gyorgyevics Dusan, Noviszád Temerini uti sertéskereskedő ellen. Csődbiztos: Levakovics Matija bíró, csődtömeggondnok dr. Lemaics Jovan ügyvéd. Bejelentési határidő 1929. december 18, likvidációs tárgyalás 1930. január 21.

— **Hasszorulás**, rossz emésztés, erős bomlási és erjedési folyamat a gyomor-bélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltergés, az arcbőrön és a háton mutatkozó kiütések, valamint karbunkulusok a természetes „**Ferenc József**“ keserűvíz használata mellett visszafejldnek. Számos gyakorlóorvos a **Ferenc József** vizet már évtizedek óta mindkét nembeli felnőtteknek és iskolás gyermekeknek kitűnő sikerrel rendel. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— A történelmi és közjogi jellegű okmányokat be kell szolgáltatni a noviszádi állami levéltárnak. A belügyminisztérium felhívta a volt Vajdaság területén levő összes községeket, hogy mindazokat az iratokat, amelyek az 1902. évi szabályrendelet 60. szakasza értelmében kivételnek a selejtezés alól, szolgáltatassák be megőrzés végett a noviszádi állami levéltárnak. Fenti szakasszal a vajdasági községekben az iratok selejtezésének kérdése nyert elintéztést. Az összes történelmi és közjogi jellegű okmányokat nem lehetett kiselejtezni és így azokat a noviszádi állami levéltárnak kell beszoolgáltatni, ahol tanulmányozás céljából felhasználhatók.

Halló! Darányi telepiek!

A közeledő tél napokra
Iűzifa, szén és koks szűkségletét
legelőcsöbban szerezhetl be
FREUND KÁROLY fetelepeán, Novisad, Darányi telep I. csop. 23

— A virágnak vizet és napot, a sápadt leánynak „Energín“ kina vasbort kell adni, s élete úgy fog virágozni, mint a gondosan ápolt virág élete. Az „Energín“ táp-ereje erősíti a vért s fokozza a test ellenálló-képességét. Gyogyszertárakban és drogériákban egy félliteres üveg 40 dinár.

— A harmonika jubileuma. Párisban felmerült az az indítvány, hogy a harmonika feltalálásának százszentdős jubileumát ünnepelesen üljék meg. A harmonikát a bécsi Damjan találta fel 1829-ben. Párisban különösen midinettek és gavallérjaik valósíthatnak meg a jubileumi indítványt, lévén a harmónikas tánchelyek, amelyeket ők látogatni szoktak, a legelőcsöbba. Damjan találmányának a bilentyűzetén csak három szelep volt. Százéves fejlődés során a harmonika már 85 szelepre vitte.

— Az „Interkontinentale“ r. t. spedi-cios vállalat irodája október 20 ikától az Uprava Fondova palotában, Njegoševa ul. 1. I. em. Telefon 23-28. alatt van.

Izlelje meg az

AMERICAN CORNETET

naponta friss édes tejszín habbal és gesztenye piréval töltve eladási helyén, Jevrejska u. 11. 10 darab rendelésnél házhoz szállítva

— Súlyos náthajárvány Londonban. Londonból jelentik: Az angol fővárosban súlyos náthajárvány dühög. Londonban sok száz megbetegedés történt. A tisztí főorvosí hivatal eddig nem adott ki hivatalos jelentést a járványról.

Petroleummal leöntötték és elevenen megégették egyik társukat a mármarosí bandíták

Mármaroszigetről jelentik: A néhány hónappal ezelőtt Mármaroszigeten történt postarablás ügyéből kifolyólag letartóztatta a csendőrség Lénárt Dezső, Somodi Ferenc, Tordai Ferenc betörőket. A letartóztatott betörők bevallották, hogy a bandának, amely számos betörést követett el, még egy tagja volt, Konez József.

Koneznak lelkiismeretfurdalásai támadtak és ki akart válni a bandából. Társai ekkor törvényszéket ültek felette és halálra ítélték. Összekötözve kivitték a mezőre, petroleummal leöntötték és élve megégették. Konez József teteme volt az a megszenesedett holttest, amelynek rejtélyét a hatóságok hasztalan igyekeztek megoldani.

SPORT

A mai mérkőzések

NOVISZAD:

Délelőtt 8 óra:

NAK—Rádnieski tart. csapatok bíró: Daljev.

Délelőtt 10 óra:

Gradjanszki—Hajduk II. osztályu bajnoki, bíró: Daljev.

Délelőtt 2 óra 15:

NAK—Rádnieski ifjusági csapatok, bíró: Nikolic.

Délelőtt 3 óra 30:

NAK—Rádnieski I. osztályu bajnoki, bíró: Nikolic.

MITROVICA:

Délelőtt 3 óra:

Vojvodina—Gradjanszki I. osztályu bajnoki, bíró: Jokszics (Beograd).

SABAC:

Délelőtt 3 óra:

Temerini T. C.—Mácsva I. osztályu bajnoki, bíró: Jokszimovics (Beograd).

VRDNIK:

Délelőtt 3 óra:

Indjiai Trgovacski—Rudar II. osztályu bajnoki, bíró: Amesz (Beograd).

PETROVAC:

Délelőtt 3 óra:

Fruskogorac—Szlovacski II. osztályu bajnoki, bíró: Fehér.

PALANKA:

Délelőtt 3 óra:

Juda Makkabi—Szloga II. osztályu bajnoki, bíró: André.

A beogradi BTK tenniszcsapatának vendégjátéka és a Dulcis—OSC I. oszt. bajnoki mérkőzése Odzsaci mai sporteseménye

Ma délelőtt 9 órai kezdettel a beogradi Tennisz Klub barátságos csapatverseny keretében méri össze erejét Odzsacin a Lawn Tennisz Klub válogatott csapatával. A küzdelem nagyon érdekesnek ígérkezik. Már régen tervezik a Beograd—Odzsaci közötti tenniszversenyt, azonban a serlegmérkőzések nem adták időt a verseny megrendezésére.

Odzsaci csapata mint a Dunabánság legjobbja, méltóképpen fogja megállni helyét a fővárosi vendégekkel szemben. A mérkőzés kimenetelét nyíltan tekinthető. A verseny-számokat a Hartmann serleg mérkőzések mintájára játsszák le, vagyis tizenegy verseny-szám kerül lejátszásra, amelyből hat pontot kell nyernie annak a klubnak, amely győzni akar. Lejátszásra kerül négy férfi egyes, két női egyes, két férfi páros, két egyes páros és egy női páros.

Beograd csapata nagy játékerőt képvisel. A csapat élén itt lesz Radovics Beograd bajnoka, a nagy tudású Sztanojević, akinek külföldi rutinja ismeretes, azonkívül Kumanudi és Sztojanovics. Tartalék: Sztojanovics II. Hölgyek: Jovanovicsné és Blagojević Baba.

Odzsaci együttese a régi ismert nevek-

ből verbuválódott: Flamann, dr. Ertl, Bilek, Leszmeiszter, Matheiss Lenke és Paupert Hilda.

A női számokat Odzsaci javára bátran elkönnyvelhetjük, annál inkább, mivel jelenleg Beograd nem rendelkezik Matheiss Lenkéhez hasonló nőjatekossal.

Paupert Hilda nincsen kellő tréningben, de azért bizunk győzelmében. Ilyen körülmények között Odzsacinak nem kell súlyos vereségtől tartania.

Nem kisebb attrakció számba megy az OSC—Dulcis elsőosztályu bajnoki összecsapása, mely a szubotici elsőosztályu bajnokság mai kimagasló eseménye. Az OSC a tabella második helyén áll nyolc ponttal, míg a Dulcis a Szombori Sport mögött hét ponttal a negyedik hely birtokosa. Egy esetleges Dulcis győzelem könnyen a második, avagy első helyre hozhatja a kitűnő cukorgyári csapatot.

Odzsaci, valamint a környék futballközönsége feszült érdeklődéssel várja a ma délutáni nagy erőpróbát.

A mérkőzés, minthogy a két fél egyenlő játékerőt képvisel nyíltan tekinthető. Az OSC a következő felállítással startol: Katora, Szutter, Horváth, Knöbl, Hügl, Kanyó, Weisz, Leszmeiszter, Fellner, Schuy, Rapp.

A nagyfontosságú mérkőzést, amely délután három órakor kezdődik, Szegedin-szki Nesztor vezeti.

25 hónap büntetést szabott ki a kerület pénteki ülésén. — Lesz-e Noviszadon bányászati alszövetség? — Az első- és másodikosztályu bajnokság állása. — Övások, alszövetségi rendeletek és egyéb noviszadi sporttulajdonságok, valamint az összes bel-és külföldi mérkőzésekről szóló tudósítások, érdekes riportok a hétfőn reggel megjelenő „Jugoszláv Sportélet“-ben. Kapható minden újságárusnál. Ara 3 dinár.

Budapest:

Ujpest—33. F. C. 0:0.

— Nemes tánciskolájában vasárnap délután (fél 5—7 ig) és este (8—11-ig) össztánc. Dalos Jazz-Band új slágerekkel.

APOLLO okt. 21—22-én

A szédületes karrier

Főszereplők:

Mária Paudler — Livio Pavanelli

IRODALOM

Markovics Mihály: Kokain. Markovics Mihály szentai újságíró novelláit kötetbe foglalta és Kokain címen kiadta. Ennek az új könyvnek csak örülhetünk, mert tehetséges írója csupa értékes és mindvégig érdekes elbeszéléseket gyűjtött össze benne. Ez lesz a legjobb ajánlás munkája számára, mert aki csak kezébe veszi a Kokaint, annak azt végig kell olvasnia. Reméljük, hogy a közönség honorálni fogja azt az elszántságot, amire feltétlen szüksége van annak, aki ma nálunk könyvet kiad, és nemesak olvasni hanem venni is fogja Markovics Mihály novellás kötetét. A Kokain a szentai „Unio“ társaság kiadásában jelenik meg, jó kivitelben.

A kozmetikai iparnak rövid időn belül való elsajátításával minden hölgy nyugodt, uri megélhetést biztosíthat magának

Bővebb felvilágosítást, valamint minden kozmetikai kérdésben ingyenes szak-tanácsot ad VÁRADINÉ PATAKY ARANKA kozmetikai műterme, Budapest, VII. Erzsébet körút 8. I. Diszkrét levelezés és csomagszétküldés

KOZMETIKA

A mitesser

Mitessereket csak zsiros arcon találunk. A bőr kivezető csatornáin kitóduló faggyumirigyek eldugulnak, a nyílás végek megfeketednek — mitesserek képződnek. Ha most a képződött mitessereket nem távolítjuk el, azzal, hogy a nyílásvégeket fölnyitjuk, akkor a belül felgyülemelő és kifelé törekvő faggyumirigyek tovább feszítik a bőrt, pattanásokat képeznek és ha ezen pattanásokhoz még kívülről baktériumok is kerülnek, elgennyesítik az arc bőr felületét és azt helyrehozhatatlanul örökre tönkreteszik.

Vigyáznunk kell tehát nagyon, hogy arc bőrünkre semmi olyan kendőzőszert ne használjunk, amik a bőr kivezető csatornáit eltömik és ezáltal azok eldugulását idézhetik elő. Az arcra meg nem felelő krémeket, pudrokat, olajokat ne használjunk, őrizkedjünk a zsiros vagy nagyon tapadó szepítőszerektől. Lehetőleg csak egyénileg és frissen készült kozmetikumokat vegyünk igénybe. A mitessereket úgy tudjuk megelőzni, ha meleg vízben zsíroldó szappannal nagyon gyakran mosakodunk. Ennek ellenére ha mégis mutatkoznak mitesserek, úgy arcunk bőrét meleg gőz felett jól megpuhítjuk és az így puhává tett bőrből nagyon tisztára mosott ujjaink segítségével a mitessereket kinyomkodjuk. A kinyomkodás után meleg vízben mosakodunk és éjjelre az arcot bőrgyógyító vízzel borogatjuk. Ez volna a mitesserek eltávolítására a pillanatnyi segítség. Az arc továbbkezelésére, annak zsírosságának eltávolítására — ami a tulajdonképeni szülőanyja a mitessereknek — és az egyéni kezeléshez szükséges szerek megválasztására kérjünk szaktanácsot és az arc rendbehozatalát ennek alapján folytatjuk le.

Váradyné Pataky Aranka.

— Automata telefonközpont Szarajevóban. Szarajevóban nemsokára automata telefonközpontot fognak létesíteni. A kölcsönt már megkapták és most fogják kiadni az árlejtést a szükséges munkálatokra.

HORNIMAN'S TEA

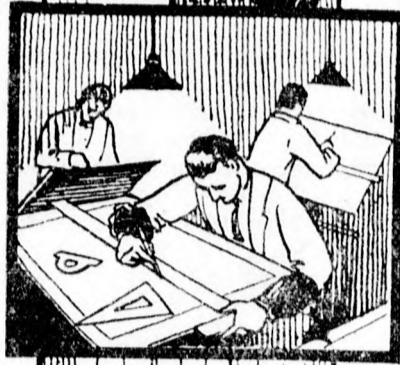
AZ IGAZGATÓTÓL KEZDVE
A GYAKORNOKIG

Egyetlenegy ital sem üdítőbb, egyetlenegy ital sem alkalmasabb a modern üzleti élet követelményeinél, úgy a nehéz és felelősségteljes munkát végző igazgató valamint az alkalmazottak részére, akik szellemi és testi munkát teljesítenek, mint a világhírű Horniman's Tee.

Ha szükségük van üdítő italra, ha munkájuk tiszta és nyugodt fejet követel, igyanak egy csésze

HORNIMANN'S TEAT.

A tea élvezete megkönnyíti a munkát. Horniman's Tee minden üzletben kapható. Minden ország részére külön csomagolásban és különböző nagyságban kerül eladásra, hogy mindenki igényeit kielégítsük.

A ZSARNOK FÉRJ IGÁJÁBAN

TÖRTÉNETI REGÉNY
Írta: FARKAS EMÓD

— Menjetelek a pokolba, — rivált rájuk Révay és felállott, hogy elhessegesse azokat a körülötte libegő pillangókat, akik puha karral, selymes öléssel, csókkal és gyönyörrel kínálták.

De még maradt a fejében egy halavány szikra a józan eszből és nem akarta, hogy hazatérő feleségének besugják, kikkel mulatott, amíg ő Bakics szemében nézegette a menyországot.

Ha megtudná, csakugyan itt hagyná, a kármilyen magasan fekszik is ez a vár a Morva völgye felett. A leányok aztán sivalkodva rebbentek szét és a siposok is kitanorogtak.

Üres fapoharak, ezüst kupák heverték a borral leöntött asztalon.

Már sötétedett és Révay kiment a boltíves folyosóra, hogy egy kicsit kifújja magát. Vörös volt, mint a rák és úgy szuszogott, hogy szélet csinált maga körül.

Leült egy bőrszékre és izgatottan nézett, nem hall-e kocsizörgést. Várta a feleségét. Agyában sötét gondolatok kavargtak. Virág és szemét, illat és bűz egyesült a forgatagban, akár csak a forgószélben.

Szívében már megint ott kapart a sátán a vad féltékenység. Rácsavarodott kigyó-farkával és fojtogatta tüzes lehelletével.

Végre kocsizörgést hallott. Felállott és betámolygott a szobába. Érezte, hogy a feje nehéz, de emésztő vágy perzselte idegeit.

Egyetlen öléssel és csókkal szerette volna kiszívni a felesége lelkét.

Lihegve várta ruhája suhogását, amely izzóvá teszi a szerelmi vágyat. De felesége nem jött. Hová lett?

Mint a hőldkóros botorkált Fruzsina-hoz.

— Hol a feleségem?
— Fent van a nagyságos uréknál.
— A bátyáméknál?

— Igen, ott tartották vacsorára.
— Bakics is ott van? — ez a kérdés tolt az ajkára, de nem tudta kimondani. A féltékenység, mint valami vasmarku boszorkány, szorongatta a torkát.

— Sokan vannak a vacsorán? — kérdezte rekedten.

— Nem tudom, de azt hiszem, hogy csak Nádas Máténé asszonyom, meg Bakics uram, a többiek hazamentek.

— Eredj utána s mondd meg, hogy tüstént jöjjön be.

Fruzsina kellenlenül engedelmeskedett. Jó sokára tért vissza és azt mondta, hogy a vacsora meg nem ért véget és urnője kéri, hogy menjen fel Révay uram is.

— Megy az ördög, — morogta Révay.

Aztán mérgesen mászkált a szobában. Nagyon nehezen lépett és úgy kopogott a eszímája, mintha fákat döntenének az erdőben.

Nagyokat fujt és a pislogó gyertyaláng ide-oda lobbant a lehelletétől. Várt vagy másfél órát és egyre dühösebb lett.

A kielégítetlen vágy izzó szenvedélye korbácsolta a vérét. Lehányta magáról a ruhát, mert majd meggyult és ágyára dőlve várta Zsuzsannát.

Még jó félóráig kellett várnia. Nem Bakics uram kísérte hazáig, hanem a sógora, Révay Péter.

Zsuzsanna felsietett. Az ura szobáján

kellett átmennie, a másik ajtót Révay bezárta s a kulcsot lehuzta róla.

Zsuzsanna már tudta, hogy milyen állapotban van az ura, megmondta neki Fruzsina, éppen azért maradt tovább a nénjénél, mert azt hitte, hogy az ura majd elalszik.

De ébren volt és amint hallotta a lépteit, fölkelte az ágyból és az ajtóhoz sietett.

— Hol maradtál ilyen soká?

— A bátyádnál voltam.

Révay magához akarta vonni, hogy megcsókolja.

Zsuzsanna hátralépett.

— Ugy látom, kigyelmed vigan töltötte a mai napot. Az arca legalább azt mutatja, hogy nem nagyon busult utánunk.

— Zsuzska, ne gunyolódj.

— Eszembe sincs, feküdjék le kigyelmed, már késő van.

— Mindig ezt a nótát hallom.

Zsuzsanna a maga szobájába akart menni.

— Megállj! — kiáltott rá Révay.

— Ne zaklasson kigyelmed.

Révay elébe állott.

— Mond, miért mentél el hazulról, mikor tudtad, hogy én nem akartalak elengedni.

— Mert nem féltém tőled.

Zsuzsanna büszkén és felemelt fővel mondta ezt és lesújtó pillantást vetett az urára, aki hálóingben állt előtte.

— Nem féltél? — ropogtatta a szót Révay, mintha csak diót tört volna a fogával.

— Nem bizony, mert jó helyen jártam.

— Csónakáztál a szeretőddel?

— Mit törödsz vele.

Révay egy szék karfájába fogódzott, a szemé előre dült az üregéből s vér futotta el.

Folytatása következik.

A G·Y·E·R·M·E·K·E·K V·A·S·Á·R·N·A·P·J·A

Három rozmaring

— Kelep, kelep! — hangzott a toronyból a templomba hívogató kelep szava.

— Ebredjétek, gyerekek! Készítsetek illatos rózsavizet, sok piros hímestojást, husvét lesz holnap, kelep, kelep.

A három testvér: Ilus, Böske, Emmica a kelep szavára felébredve öltözni kezdett és mire a kelep elhallgatott, már kint voltak a kapuban, ahol a szomszédok Ninája már várta őket és szapora kézmozdulatokkal kísérte elbeszélését.

— Bizony, tegnap édesapám kinn volt szántani és azt mondta, hogy a szőlőgarádicsok alatt kaszálni lehet az ibolyát, hozott is egy nagy bokrétával. Bizony!

— Ibolya! — sóhajtottak vágyakozva a gyerekek. — Milyen gyönyörű lehet az, ahol az ibolyát kaszálni lehet!...

— Ma én viszek ebédet édesapámnak — folytatta Ninus — és szedek egy egész kosárral és minden öntöző fiúnak adok egy csokorral a hímestojás mellé.

— Mi is veled megyünk, ha anyuci elenged, — szölt Ilus és hogy Ninust megvesztesse, kezébe nyomta nagy, szivárványszínű üveggolyóját.

— Jól van, siessetek, — szölt Ninus — mert anya mindjárt kész lesz az ebéddel és indulok nemsokára.

— Gyere Ninuskám, kérj el minket anyuskától, — könyörgött Ilus s megfogva Ninus kezét, szélesen rontottak be anyjához.

— Anyuskám, engedj el minket Ninus-sal ibolyát szedni, — könyörgött Ilus — azt mondja, hogy a szőlőjükben kaszálni lehet, annyi van.

— Isten őrizzen! El találtak tévedni, hogy engednélek!

— Dehogy tévedünk el, néni, — szölt Ninus — én mindig egyedül viszek ebédet édesapámnak, ha aszólóben dolgozik, ismerem az utat.

— Eressz el, drága anyuci, — ostromolta anyját a három leányka.

— Nem, fiam, szó sem lehet róla. Különben is most templomba illik menni. Jobb is lesz, Ilus, — fordult anyja a legnagyobbhoz — ha felöltöztök ünneplőbe és elviszitek ezt a két szép tő pelargóniát, amit reggel vettem, a Jézuska sírjához. Te csak menj magad, Ninácska, — szölt Ninához — a kislányok itt hon maradnak.

Ninus elsompolygott, a három kislány pedig leverten fogott az öltözködéshez.

— Cipőt is másikat húzzunk? — kérdezte Ilus.

— Természetesen, abban a foltosban csak nem mehettek. Különben is ezt a három pár viselt cipőt az özvegy bejárónénak ígértem, holnap ünnep lesz, hadd örüljenek szegény kis árvák.

Anyus Emmica hajába égszínű szalagot kötött és gyönyörködve tekintett a három távozó leányka után.

Amint a leánykák a kapun kiléptek, Ninussal találkoztak, aki kezében ételhordó köcsöggel a szőlőbe igyekezett.

— No bizony, — szölt Ninus fitymálva a lánykákhoz — muskátlit visztek? Az terem minden ablakban. Én tele szedem a kosaramat ibolyával, meg a kötényemet is, azután abból kötök koszorút estére, feltámasztáshoz. Az illatos, mindenki érezni fogja az illatát, a ti muskátlitokat észre sem fogják venni az én ibolyám mellett.

A három leányka szomorúan nézett egymásra, mert magukban elismerték, hogy Ninusnak igaza lehet.

— Amit még a köcsögömbe szedek, — folytatta Ninus — csokorba kötöm és kitegyszem az ablakba, ha az öntöző fiúk meglátják, mind hozzám fognak jönni öntözőködni, mert tőlem virágot is kapnak a piros tojás mellé.

Ez alatt a beszélgetés alatt a templomhoz értek, a leánykák már a lépcsőre tették lábukat, de Ninus megfogta az Ilus szoknyáját.

— Te! Megvárlak itt titeket, tegyétek

le a virágot hamar és gyertek velem. A mamátok meg sem tudja, hogy eljöttetek, ha pedig meglátja azt a sok ibolyát, amit hozunk, elfelejt majd haragudni rátok.

— Gyerünk, gyerünk Ninussal! — ostromolta Ilust akét kisebb.

— Hármán hamar annyit szedünk, hogy hamarosan vissza is térhetünk, még örülni is fog anyuci, meglátod, — szölt Böszi.

— Jól van, — szölt Ilus — várj meg minket, mindjárt jövünk.

És bementek a templomba, honnét csak hamar virág nélkül tértek vissza.

Gyönyörű tavaszi napfény ragyogott. A fürge gyermeklábak csakhamar ott típetek a szőlők felé vezető út puha homokjában, melyre ráhullott a tavaszi napfény áldott melege. Ninus mezitláb bokáig süllyedt a puha meleg homokban; meg is jegyezte:

— Olyan puha, meleg, mint a cicám bundája. — És végighúzta lábát a puha homokon.

— Vessük le mi is a cipőnket, — indítványozta Böszi — hamarabb is kiérünk mezitláb.

Nem kellett kétszer mondani, leültek az árokpartra és a másik pillanatban már bohókás jókedvvel tipickeltek a lágy homokban.

A cipőket közben kellett vinni, ez alkalmatlan volt.

— Majd én leveszem a kendőmet a fejemről, — szölt Ninus — és bele kötjük mind a három párt, oszt majd felváltva visszatérünk.

Ugy is történt. Kis batyuba kötötték a cipőket és most már vígan indultak tovább, még nótára is gyujtottak:

Kimegyek a zöld erdőbe virágot szedni,
Leülök a puha fűbe csokorba kötni...

Egy szekér haladt el mellettük.

Vegyen fél, bácsi, a szekerre, — kérte Ninus a barátságos képű kocsis.

— Aztán merre tartotok, mert én Tályára megyek.

— A Pendicsnél majd letesz minket, bácsi.

Üljétek fel, szívesen elviszlek titeket addig, — szölt a kocsis.

Boldogan telepedtek fel a gyerekek a saraglyába, a batyut odakötötték a saraglyához. A kocsis a lovak közé csapott és a szekér szaporán döcögött a kitért cél felé.

Azt egyik sem vette észre, hogy a batyurázás közben megoldódott és váratlanul potylyant le a puha fűnyre.

A Pendics alján megköszönték a gyerekek akocsis szíveségét és leszállva, hangos nótaszóval törtettek a szőlőgarádicsok felé, honnan édes ibolyaillatot hozott feljűk a tavaszi szellő.

Ninusnak igaza volt. Az ibolya, mint egy gyönyörű szőnyeg hevert lábaik előtt, alig győzték szedni.

— Ez még semmi, — mondta Ninus — hanem ott feljebb, a mi szőlőnkben kaszálni lehet.

És törtettek feljebb a garádicsok felé.

— Jaj de szurja a kavics a lábamat, — szisszent fel Emmica — én felhuzom a cipőmet. Hol van a cipőm?

A gyerekek ijedten néztek össze.

— Hol vannak a cipők? Biztosan a kocsin maradtak!

— Szaladjunk a szekér után! — indítványozta Ninus és futott le a lejtőn. A három leányka sirva utána.

Nem törődtek, hogy a kavics feltöri a kényes lábukat, csak a cipő meglegyen!

De a szekérnek híre-hamva sem volt. Emberek jöttek, mentek, ámulva állottak meg a négy síró gyerek láttán, de a cipőről kendőről senki sem tudott semmit. Kétségbeesve, tanácstalanul állottak meg.

Ninus apja már türelmetlenül várta az ebédet, hogy megismerte Ninus piros szoknyáját, lejött az utra és Ninus sirva mesélte el a cipők és a kendő szomorú történetét.

— Majd ad neked anyád kendőt! Tarkardj vissza, keressétek! — szölt a mérges ember és ott hagyta a gyerekeket.

A négy leányka szepegeve indult haza, vissza-vissza tekingettek, nem jön-e a szer. Majd leültek az árokpartra és ott sir-dogáltak alkonyatig, végre is cipők nélkül kellett hazamenni.

Ilusék anyja már kétségbeesésében a rendőrségen is bejelentette a gyermekek eltűnését és mikor a sok sirástól és éhségtől kimerülten tértek haza, örömmel szala-ít az elveszettnek hitt leánykák felé. Csak mikor a világos szobába vezette őket, csapta össze a kezét.

Jézus Máriám! Mezitláb vagytok ezen a hűvös estén.

Ilus könyörögve kulcsolta össze kezét.

Édes anyukám, bocsáss meg nekünk, hogy engedelmed nélkül mentünk el ibolyázni, de a jó Istenke megbüntetett szófogat-lanságunkért. A cipőket elvesztettük és nem mertünk hazajönni.

— Elveszték a drága uj cipők? — esett kétségbe a jó asszony. — A régiket pedig én odaadtam az árváknak, akiket anyjuk falura vitt ünnepelni. Most meg már üzlet sincs nyitva, hogy másikat vehessünk. Jól néztek ki ünnep tiszteletére mezitláb.

Hát ennél nagyobb büntetés nem is ér-hette a három szófogatlant. Husvét szent ünnepe mezitláb ülték meg. A szó szoros értelmében ülték, mert ki sem mozdulhattak a szobából, pedig a fiuk eljöttek az illatos vizekkel, el is mondták a szép köszöntő-verseket:

Három szép rozmaringszál hervadozik itten,
Felfrissülnek, ha illatos vizem rájuk hintem.

De a három „rozmaring” mezitláb bent kuksolt a szobában, nem jöhettek elő, any-juk kénytelen volt azt mondani, hogy beteg mind a három és ezzel nem is hazudott, mert nem volt még kislány, akinek olyan nagyon fájt volna a szívecskéje, mint a három kis szófogatlant. Annyira fájt, hogy könnyekben fűrdtek husvét hétfőjén, friss, illatos rózsavíz helyett.

Számkeresztrejtvény

(Közli: Klippel Károly, Noviszád)

1	2	3	4	5	6	7
8			9			
			10			
11		12		13		14
15	16			17	18	
19				20		
		21	22			
23			24			

Ez a keresztrejtvény abban különbözik a többtől, hogy megfejtésénél, betűk helyett, különböző számokat kell alkalmazni. Tehát a definíciónak sem szavak, hanem különböző számegységek, évszámok stb. felelnek meg.

Függőleges: 1. A világháborúból ismeretes az ilyen kaliberű ágyú; 2. A budapesti rádióállomás hullámhossza; 3. Mindenben kerüli ezt a számot a babonás ember; 4. E gyászos évszám örökre belevésődött a magyar történelembe; 5. Ebben az évben halt meg Titusz római császár; 6. Ebben az évben kötötték meg a híres verduni szerződést; 7. Egy fél; 9. 607 évvel ezelőtt írták; 11. öt egymásután következő számjegy; 12. Ebben az évben alapították a negyedik keresztesháború vitézie, Bizánc romjain, a latin császárságot; 13. Öfelsége Aleksandar király születésének évszáma; 14. Ebben az évben fedezte fel Kolumbus Amerikát; 16. Ennyi tételt szegezett ki Luther a wittenbergi vártemplom ajtajára; 18. Ebben az évben

KIRAKATÖVEG, CSISZOLT TÖKÖR, TÁBLAZSINOR ÉS ORNAMENT ŰVEGEK LEGOLCSÓBB „ALBA” ŰVEG-IPAR ÉS TÖKÖRGYARNÁL, NOVISAD, ŽELJEZNIČKA UL. 53. 1870

HÁZASSÁG

22 ÉVES, magyar urileány, szerény hozománygal férjhezmenne, patikus, hivatalnok előnyben. Leveleket „Őszi esküvő” jellegre a kiadóba kérek. 3766

ELADÓ

ZONGORA rövid, fekete, kifogástalan hangu olcsón eladó. Karadžića u. 14. 3801

Eladó egy jóforgalmu NEPKONYHA, esetleg egy független nő társnak kerestetik. Futaki ut 37. 3789

AJTÓK, ABLAKOK kifűnő karban levők eladók. Bővebbet Klein Gyulánál, Noviszád, Futoski put 9. 3794

SZÉP, fehér vas gyermekágy eladó. Petra Zrinjska u. 28. 3774

Modern kölcsönkönyvtár új könyvek
KARDOS, Vilsonov trg 7

APRÓ HIRDETÉSEK,

egy hétköznap, mint vasárnap.
Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰ 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár

Használt nyitott és csukott luxus, valamint teherautók minden elfogadható áron eladók. Novisad, Željeznička 20. 3770

KIADÓ

KÉT SZOBA előszoba konyha speiz, uccai lakás és két szoba konyha speiz kiadó. Uspenska 3. 3787

KIADÓ műhelynek, vagy raktárnak alkalmas helyiség. Natosevics 11. 3790

FUTAKI UTON 1 szoba konyhas lakás magányos nőnek, vagy idősebb házaspárnak kiadó. Cim a kiadóban. 3792

VILÁGOS nagy helyiség raktárnak, vagy műhelynek kiadó azonnalra, vagy december 1-re. Futaki ut 70. 3797

EGY KIS butorozott szoba kiadó. Parnog Mlinška u. 8. 2798

Orbán pensióban szép szobák olcsón kiadók. Fürdőszoba, vízvezeték mosdók, telefon. 577

KERESLET

RÖVIDÁRU szakmában jártas segéd felvétetik. Bővebbet Klein Gyulánál Novisad, Futoski put 9. 3793

KERÉKPÁROZNI tudó kifizető azonnal felvétetik. Rainer, Temerini uca 37. 3803

KOVÁCS- és bogárnékedet felvesz Gaspár Sámuel kovácmester Novisad, Petefijeja (2 zsák) ul. 22. 3800

Tanuló felvétetik Vajda fényképésznél, Željeznička u. 32. 3813

14-15 éves megbízható fiu kifizető azonnal felvétetik. Eugen Hered, Jermenska 3. 3805

KIFUTÓFIU 14-16 éves felvétetik Kardos hirdetővállalatnál Vilson trg 7. 3809

HÁLÓSZOBA BUTOR keveset használt, megvételre kerestetik. Cimek Schmolka hirdetőirodába kéretnek. 3814

Hirdetéseket felvesz a Delbácska kiadó hivatala

Minden időre

HUMANIK

NOVISAD: Kralja Petra ul. 11.
SOMBOR: Aleksandrova 6.
SUBOTICA: Aleksandrova 7. — Karadjordjev trg 9.
VEL. BEČKEREK: Aleksandrova 3/a.

SZAKÁCSNÓ, minden házimunkában gyakorlott, idősebb komoly leány, éves bizonyítványokkal, jó állást kaphat. Holik, Novisad (Lövész ucca) Streljačka 22. 3804

ÁLLÁSTKERES

BEJARONÓ állást keres azonnalra. — Cim Kracker Paula, Darányi telep III. csoport 305.

RAKTÁRNOKI, pézbeszedői, éjjeli őri állást keres nyugdíjas. Cim a kiadóban.

TISZTVISELŐNŐ több évi gyávoriattal, aki a könyvelésben eléggé járta, azonnali belépésre állást keres. Cim a kiadóban. 3711

KÜLÖNFÉLE

NŐI TÉLIKABÁTOT a legújabb divat szerint, jó szövetből és prémgallérral már 550— dinárért rendelhet Brandellkné varrodájában, Jevrejska u. 9. 3815

VOJVODINA legnagyobb rézműves műhelye. Állandó raktárt tart PÁLIN-KAFOZÓ KAZANOKAT, PERMETEZŐKÉT, ŰSTÖKET, ŰSTHÁZAKAT, FAGYLALTGÉPEKET, el készít minden a rézműves szakmába vágó munkákat. VASA MALOČIC, Novisad, Kisačka 32. 8

FODRÁSZ SZAKMABA vágó legkényesebb munkákat végeztesse „Jajginnál” Noviszádon, a Trandafil palotában. Biztosan meglesz elégedve! 3777

Hirdessen a Delbácskában

született Luther Márton; 20. Ennyi surah-ra (tejezet) oszlik a mohamedánok szent könyve, a Korán; 22. A bor atomsulya.

Vízszintes: 1. Ebben az évben volt a Catalaunumi csata; 4. Fedák Sári születésének éve; 3. Ha az első vízszintest körbe emeljük és a kapott összegből 66,413,706-ot kivonunk kapjuk e számot; 10. Ennyi foga van egy felnőtt embernek. 12. Ebben az évben bukott el a latin császárság; 15. Ebben az évben találták meg és tárták fel Lord Carnarvon és Howard Carter, Tut-enkhamen sírját; 17. Nagy Károly ebben az évben halt meg; 19. Ha e számot megszorozzuk 4-el egy kerek összeget kapunk; 20. Petőfi Sándor halálának évszáma; 21. A 8 vízszintes 7, 6, 4, a 4 vízszintes 2, 3, és a 10. vízszintes 2-ik betűje; 23. Ebben az évben gyilkolták meg Gaius Julius Caesárt; 24. Tiberiusz ebben az évben jutott a római trónra.

RÁDIÓ-MŰSOR

Vasárnap, október 20-án:

Beograd. 9: Istentisztelet átvitel a beográdi székesegyházból. 11.20: Hivatalos vizállásjelentés a külföld részére. 11.35: A napi program bemondása. 11.45: Hivatalos vizállásjelentés a belföld részére. 12: Pontos időjelzés. 12.20: „Carmen” Georges Bizet operája gramofonlemezek. 13.30: Hírek Pravda. 17.05: Népdalok. Játssza Grujics Ante cigányzenekara. 17.30: Gavrilovics Milán a szerb mezőgazdasági egyesületek főszövetségének munkálkodásáról tart előadást. 18: Grujics Ante cigányzenekarának hangversenye. 19.30: Mih. S. Petrov festőművész az őszi tárlatról tart előadást. 20: A jugoszláv muzsika első nagy hangversenye. Közreműködnek: Gyungyenac Zlata, a beográdi opera tagja, Pichler Milán énekművész és a második leánygimnázium kó-

rusa, valamint a rádiózenekar. A bevezető szavakat Krsztics Petar zeneszerző mondja. 1. Davorin Jenko: Nyitány a „Djidó” c. operából (Rádiózenekar). 2. Petar Konyovics: Részletek a „Knez od Zete” c. operából (Gyungyenac és Pichler). 3. Petar Krsztics: 2. és 3. sz. szerb táncok (Rádiózenekar). 4. Milan Sachs: a) Oj Ivanek; b) Grossmütterchen; c) Lány és rózsza (Djundjenac). 5. Petar Krsztics: Zulumcsar (Pichler). 6. Baranovics: Nocturno (Djundjenac). 7. Vilhar: Hova (Pichler). 8. Mokranjac: V. Rukovet (II. leánygimn. kórusa). 22.05: Pontos időjelzés, hírek (Politika). 22.20: Orosz dalestély. Közreműködnek: Sumszki Vaszilje, a beográdi opera tagja és Matacsics Lovro, az opera karmestere.

Zagreb. 11.30: Délelőtti zene. 12: Harangszó. 17: Cukrász dai zene. 20: Operaközvetítés a Nemzeti Színházból.

Budapest. 9: Ujsághírek, kozmetika. 10: Egyházi zene és szentbeszéd. 11.15: Unitárius istentisztelet. 12.25: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 4: Rádió Szabad Egyetem. 5.15: A Székesfevárosi Zenekar hangversenye a Vigadó nagyszínházban. 7: Gramofonhangverseny. 7.40: Sport- és löverseny eredmények. 7.50: Előadás a Studióból. Három egyfelvonásos. 9.50: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária nagyszínházban.

Berlin. (418 m.) 12: Déli hangverseny. 14.30: Régi muzsika. 15.40: Bécsi táncok zenéje. 20: Hollander Viktor zeneművei saját vezénylete alatt. 21.15: Rimbaud-est. Majd: 0.30-ig a Dajo(-zenekar tánczenéje. Wien. (516.3 m.) 10.50: Énekes mise. 11.20: A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye.

Hétfőn, október 21-én:

Beograd. 11.20: Hivatalos vizállásjelen-

tés a külföld részére. 11.35: A napi program bemondása. 11.45: Hivatalos vizállásjelentés a belföld részére. 12: Pontos időjelzés. 12.10: Gramofonhangverseny. 12.30: Gazdasági hírek, tőzsde. 12.40: Rádiókvartett. 1. Rossini: Szevillai borbély, nyitány. 2. Mozart: Allegró. 3. Mozart: Román. 4. Chopin: Gyászinduló. 5. Puccini: Pillangó kisasszony, operafantázia. 13.30: Hírek (Pravda). 17.05: Az európai lírából. Bandics Mica felolvasása. 17.30: Gramofonhangverseny. 19.30: Francia nyelvlecke (Damjanovics). 20: Kamarazenekari hangverseny. 21.30: Pontos időjelzés, hírek (Politika). 21.45: Rádiókvartett hangversenye.

Zagreb. 12.30: Gramofonzene. 13.15: Étrend, konyhareceptek. 17.30: Mozizene. 20: Francia lecke. 20.30: Közvetítés valahonnan (hely és tárgy nines megállapítva).

Budapest. 9.15: Gramofonhangverseny. 12: Déli harangszó. 12.05: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 4.20: Asszonyok tanácsadója. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 7.15: Sebők Stefi, a Városi Színház operaénekesnőjének hangversenye. 8: A Soproni Zeneegyesület 100 éves jubileumi hangversenye Sopronból. 10.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Utána: A Bachmann-jazz hangversenye a Duna palota nagyszínházban.

Berlin. 16.30: Rádiózenekar. 18: Szórazótató zene. 20: A stettini hangversenyhangversenyének közvetítése. Majd: Tánczene.

Bécs. 11: Cerda-négyes. 15: Képrádió. 16: Silving-négyes. 20: Steiner György hegedűhangversenye. 22: Jazz-zene, utána képrádió.

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMÁN SÁNDOR

OGLAS

Gradski Savet će održati drugu usmenu javnu licitaciju za nabavku cipela za gr. poštuželje, gr. redare i gr. požarnike.

Licitacija će se održati 25. oktobra 1929. godine, u 10 sati pre podne u malojsali. Uslovi licitacije se mogu videti za vreme zv. časova gr. ek. odelenju.

Savet Grada Novog Sada, 12. oktobra 1929. god.

Popović s. r.
Br. 53736. adm. 1929. zam. gr. načelnika

FIGYELEM! Tisztelettel értesitem az ifjúságot és jóismerőseimet, hogy f. hó 20. án, ma vasárnap **szegfű és parfüm bálát** rendezek. Reggeig táncolni Leszállított borárak! Számos látogatást ér
DROPKA FERENCÉ, Darányi telep

A n. é. hölgyközönség szives tudomására adom, hogy október hó 15. től kezdve **Jevrejska u. 12. szám alatt**

angol női szabóságot

nyitok, ahol első endü szabás és varrás munkáért felelősséget vállalok. Mélyen leszállított árak! Tisztviselőknék kedvezmény!

Szives pártfogást kérve vagyok teljes tisztelettel

HAJZER JENŐ, nőiszabó

(a volt Popovics Eizek Fani szabásza) 3717

Szőlő tulajdonosok!

Aki szőlőjét nemesített tőkével akarja beültetni, kérjen alulírott szőlőtulajdonosától díjmentes árjegyzéket

Milos Vckovics

szőlőtulajdonos, Sremska Kamenica

Minden hétfőn este **halvacsora** a Lemier vendéglőben Szives pártfogást kér **LEMLER JÓZSEF** vendéglős, Novisad, Fatoski put 39. Kávéházzal szemben

Egy **kifutófiu** aki kerékpárt tud hajtani és fűszerüzletben már alkalmazva volt, felvétetik. Handler fűszerüzlet, Mali Liman

Irodistanó

több évi ügyvédi irodai gyakorlattal, szerb, szlovák, magyar és német nyelvtudással azonnali beépésre

allást keres

Cím a kiadóban 3788

KÁLYHÁK,

tűzhelyek, fekete és zománcozott kivitelben, egy és kétvasú ekek vaddiszón jegyű és az összes ekebe vasatuk allandóan nagy választékban raktáron a legolcsóbb árak mellett

KUSZLI GYULA vaskereskedés Novisad, Temerinaka ul. 8

ÜZEMLAKATOST

felvesz

ALBUS szappangyár, Novisad

ÉRTESITEM

tisztelt vevőimet, hogy üzememet Novisad, Njegoseva 9 alól

áthelyeztem Kr. Aleksandra 9. alá

Az elkövetkezendő szezonra nagy raktárral átlók mélyen tisztelt vevőim rendelkezésére, mindenkinél olcsóbb áron. Átalakítást, festést minden színben, 12 óra alatt, vidékiek 6 óra alatt kielégítően. Vasalást, szagcserét stb. kényelmes hely ségemben megvárni is lehet

FOJT, kalapos mester

I-a rózsaburgonya

fehéret és Woltmannrózsát, hagymát, babot

legolcsóbban házhoz szállít

LÉDERER JENŐ, Novisad, Vilanov trg 7.

Raktár: Temerinaka ul. 38. Telefon 22-14

Olesó hét! „Floránál“ Olesó hét!

Jevrejska 12

Nagyérdemű hölgyközönség tudomására hozzuk, hogy fővárosi mintára olcsóhetet rendezünk, mely hét alatt minden kálap a napiáron alul adatik el.

Nagyérdemű hölgyközönség további pártfogását kérve, maradjunk

„FLORA“
INDUSTRIJA ŠESIRA
Jevrejska u. 12

Halló!**Figyelem!**

Ezton értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

férfi szabó műhelyt nyitottam

ahol elsőrendű és a legújabb divat szerint vállalom a férfiruhák készítését, versenyképes legolcsóbb árak mellett. Szives pártfogást kérek, tisztelettel

PETROVICS R., Loncsarszka (Fazekas) u. 7

Ugyanitt három szabómunkás állandó munkára felvétetik

Rózsa és fehér burgonya, vörös- és fokhagyma

stb. vagon és kisebb tetelekben kapható

GAUSZ JÁNOS NOVISAD, Fatoski put 66

TELEFON 28-34

NAGYFEJŐ

kézimunka üzlete

NOVISAD

Jevrejska ulica 9.

Előnyömda. Kézi- és géphímző terem. Gombáthuzás. Nagy választék a legújabb függöny, Storr, miljö, futó, ágyterítő és ágygarnitúrák, fehérenemű és a legdivatosabb ruhaminták előnyomtatása és himzése, kézi- és gépzsúr, tűllhímzés, endlízés, diszpárna montirozás és perzsa szőnyeg nyírása (stuccolás). Sportászlók készítése. Teljes kelengyék készítése hozott anyagból is. Nagy választék kézi klöplicsipkében, kézimunka kellekekben. **Jutányos árak! — Pontos kiszolgálás!**

Fizessen elő a Delbácskára

TÁRSAT KERESÉK

300-500 ezer dinárral kitűnően bevált, jólmenő üzletnek novisádi fiók létesítéséhez. Ajánlatokat, vagy cím a kiadóban. 3796

Munkásleányok

felvétetnek

Barth Domonkos

dobozgyárban

Mali Liman. 3769

Hirdetéseket

felvesz

a Delbácska

kiadóhivatala

Novisad, Kralja Petra 30

Bájos fürtök

Korlátlan tartósságuk nedves időjárás, vagy izzadás esetén is, hölgyeknél és úrakkal egyaránt a HELA-FÜRTHUL-LÁMOSÍTÓ által érhető el. A legzesebb bubiféle is a Hele által megszépül, mert az ondolás feleslegessé válik. Nagy idő- és pénzmeztakarítás, a hajkiszédeszt la fokozza. Tökörképe elragadó lesz. A használat alkalmával gyönyörű loknis fejt és elragadó frizurát érhet el. Számtalan köszönőlevél. Különösen színeszők dicsekszik. - Ár 12- dinár, 3 üveg 28- dinár.

Dr. NIK. KEMÉNY, KOSICE
Postfach 12/202. Č S R

FENÉRNEMŰER

Menyasszonyi és Dabakelengyék, Ágyneműk, függönyök, himzés, szurozás és cipke applikálás legmodernebb férfi és női fehérenemű elkészítését legjuttanyosabban vállalja vidékre is

Palásthy Ferencné

HERBST JÓZSA varrodája
NOVISAD
Kamenici utca 5. szám
(Az „Orient” szállóval szemben)

Legrégibb

FÜZŐ

KEZTYŰ

HARISNYA

ÉS

BŐRKESZTYŰ

KÜLÖNLEGESSÉGEK
szaküzlete

FISCHER J. és FIA

NOVISAD, Kr. Petra 23

Telefon 23-64

A halott emlékének tisztelete a legjobb emberi erény!

temetések rendezését,

exhumálást, szállítást, bármely vidékről (külföldről is), a legnagyobb figyelemmel és pontossággal a legsolidabb árak mellett vállalom

„GOLGOTA“

Id. LENKEY IMRE ÉS FIA

NOVISAD, Uspenska ul. 12.

Raktáron tartok kész butorokat, elvállalok butor, épület és üzletberendezési munkákat

Halló!

Itt a **RÁDIÓK** leghíresebbje. **Világmárka!** A legújabb típusú 3-4-5 lámpásos árnyékolt csövű vilány rádiók (lefizetésre is).

Krausz Samunál

Novisad, Kralja Petra u 7.

Halló!**Zongorák világ márka gramofónok**

divatos tánc és művészi **gramofónlemezek** nagy választékban legelőnyösebb fizetési feltételekkel is kaphatók

TRUPPEL hangszer- és zongorateremben **NOVISAD** Dunavska 17. Zeljeznicka 21

Lemezek árai: His Master's Voice, Columbia, Brunswick Din. 50.— Polidor, Parlophon, Odeon D. 40.— Edison Bell Penkale D. 30.—

Telefon Dunavska ul. 26-69., Zeljeznicka ul. 26-70

BRUNSWICK
die beste Amerikanische Grammofone